

Ziņojums

„Par bezdarbnieku un darba meklētāju mācību rezultātiem 2021.gadā un prioritārajiem prasmju pilnveides un pārkvalifikācijas pasākumiem 2022.gadā”

IEVADS

Ziņojums „Par bezdarbnieku un darba meklētāju mācību rezultātiem 2021. gadā un prioritārajiem prasmju pilnveides un pārkvalifikācijas pasākumiem 2022. gadā” izstrādāts ar mērķi Labklājības ministrijai (turpmāk - LM) reizi gadā publicēt informāciju par Nodarbinātības valsts aģentūras (turpmāk - NVA) organizēto mācību rezultātiem, kā arī par LM Apmācību komisijas pieņemtajiem lēmumiem izglītības programmu sarakstu aktualizēšanā un apmācību kuponu sistēmas pilnveidojumiem.

Reģistrēto NVA klientu (bezdarbnieku, darba meklētāju un bezdarba riskam pakļauto personu) mācību pasākumi ir visplašāk īstenojamie aktīvās darba tirgus politikas pasākumi kā Eiropas Savienības dalībvalstīs, tā Latvijā. NVA organizētās mācības nosaka Apmācību komisija, kas darbojas kopš 2011. gada. Komisija par atbilstošu prasmju pilnveides un pārkvalifikācijas piedāvājumu lēmumus pieņem uz pierādījumiem balstītas analīzes pamata - statistiku par NVA klientu iepriekšējo iesaisti mācībās, vakancēm, pieteiktajām brīvajām darba vietām, klientu profilu, klientu izteiktajām vēlmēm, darbā iekārtošanos, īstermiņa darba tirgus prognozēm un prognozēm vidējā un ilgtermiņā, kā arī ievērojot izglītības satura un profesionālās kvalifikācijas prasības. Līdztekus tiek vērtēta arī kopējā sociāli ekonomiskā situācija, akcentējot mācību atbalstu tām sabiedrības grupām, kurām iesaiste pārkvalifikācijā un prasmju pilnveidē ir visvairāk nepieciešama (personām ar zemu vai darba tirgum nepietiekamu izglītības līmeni, sociālās atstumtības riskam pakļautajiem, personām ar invaliditāti, personām virs 50 gadu vecuma u.c.). Līdz ar to katru gadu mainās arī mācību programmu piedāvājums, to uzturot kā darba tirgus vajadzībām atbilstošu.

SATURS

Ievads	2
1. Nodarbinātība un bezdarbs	4
1.1. Reģistrētais bezdarbs	9
1.2. Darba devēju pieteiktās brīvās darba vietas	13
2. Apmācību komisijas apstiprinātie bezdarbnieku mācību saraksti	15
3. Kuponu sistēma bezdarbniekiem	18
3.1. Izglītības kvalitātes un mācību organizēšanas pilnveidojumi	21
3.2. Karjeras atbalsts un darba tirgus prognozēšana	23
3.3. Sabiedrības informēšana un mācību ietekmes izvērtējumi	24
4. 2021.gadā NVA īstenotie aktīvās darba tirgus politikas pasākumi, kuru mērķis ir uzlabot personu konkurētspēju darba tirgū	26
4.1. Profesionālā apmācība, pārkvalifikācija un kvalifikācijas paaugstināšana un neformālās izglītības ieguve	32
4.2. Bezdarbnieku praktiskā apmācība pie darba devēja	45
4.3. Atbalsts reģionālajai mobilitātei	47
4.4. Konkurētspējas paaugstināšanas pasākumi	48
5. Bezdarbnieku klasifikācija secīgai iesaistei aktīvajos nodarbinātības pasākumos („bezdarbnieku profilēšana”)	50
6. Karjeras konsultāciju sniegšana 2021.gadā	52
7. Klientu apmierinātības izvērtējums par NVA un tās īstenotajiem pakalpojumiem	56
Kopsavilkums un secinājumi	57
Secinājumi par īstenotajiem apmācību pasākumiem un turpmāk nepieciešamajiem pilnveidojumiem	58
Pielikums Nr.1	62
Pielikums Nr.2	65
Pielikums Nr.3	67
Pielikums Nr.4	68

1. Nodarbinātība un bezdarbs

Pēc straujā nodarbināto iedzīvotāju skaita samazinājuma ekonomiskās lejupslīdes laikā 2009. un 2010. gadā, ekonomiskajai situācijai uzlabojoties, laikā līdz 2019. gadam bija vērojama pozitīva tendence nodarbināto iedzīvotāju skaita dinamikā. Ja 2010. gadā nodarbināti bija 850,7 tūkstoši jeb 52,0 % iedzīvotāju 15-74 gadu vecumā, tad 2019. gadā nodarbināti bija 910,0 tūkstoši jeb 65,0 %¹. Tāpat Latvijā periodā no 2011. gada līdz 2019. gadam turpinājās stabila ekonomiskā izaugsme, kuras tempi pārsniedza Eiropas Savienības vidējos rādītājus un IKP vidēji pieauga par 3,3 % ik gadu².

Covid-19 pandēmija ir būtiski ietekmējusi ekonomikas attīstību globālā mērogā un tai skaitā Latvijā. Proti, tās ietekmē IKP 2020. gadā Latvijā saruka par 3,8 %. Arī 2021. gadā ekonomikas attīstību turpināja ietekmēt Covid-19 pandēmija un pasākumi tās ierobežošanai, tomēr līdzās IKP pieaugumam (atbilstoši Ekonomikas ministrijas datiem pieaugums par 4,5 %) ekonomiskā aktivitāte turpinājās un darba tirgū notika gan jaunu vakanču reģistrēšana, gan bezdarbnieku darbā iekārtošanās, tādējādi situācijai darba tirgū pakāpeniski stabilizējoties.

Vienlaikus Covid-19 krīzes negatīvā ietekme saglabājas - nodarbināto skaits un nodarbinātības līmenis joprojām ir būtiski zemāki nekā 2019. gadā. Līdzīgi 2021. gadā nodarbinātības līmenis, salīdzinot ar gadu iepriekš, samazinājās par 1,7 procentpunktiem, bet nodarbināto skaits - par 29,0 tūkstošiem³. Līdz ar to 2021. gadā Latvijā bija nodarbināti 864,0 tūkstoši jeb 62,5 % iedzīvotāju vecumā no 15 līdz 74 gadiem. Lai gan kopš 2012. gada 3. ceturkšņa nodarbinātības līmenis Latvijā ir pārsniedzis Eiropas Savienības (ES) dalībvalstu vidējo līmeni (2021. gada 3. ceturksnī ES - 60,4 %), 4. ceturksnī tas bija zemākais starp Baltijas valstīm - Igaunijā nodarbinātības līmenis bija 67,6 %, savukārt Lietuvā - 65,6 %. Lielākais nodarbināto skaita samazinājums bija lauksaimniecības, mežsaimniecības un zivsaimniecības nozarē; apstrādes rūpniecībā; profesionālo, zinātnisko un tehnisko pakalpojumu jomā, kā arī būvniecībā. Tāpat krīze ir ietekmējusi iedzīvotāju ekonomisko aktivitāti, kas līdztekus demogrāfiskiem procesiem sašaurina

¹ CSP (2022) Darbaspēka apsekojuma galvenie rādītāji 2021.gadā. Pieejams: shorturl.at/fgGZ0

² EM (2022) Informatīvais ziņojums par darba tirgus vidēja un ilgtermiņa prognozēm

³ CSP (2022) shorturl.at/derET

darbaspēka piedāvājumu darba tirgū un paaugstina darbaspēka nepietiekamības riskus⁴. Krīzei ieilgstot ir pieaudzis ilgstošo darba meklētāju īpatsvars, kas kopā ar reģionālajām darba tirgus disproporcijām tuvākos gados var radīt strukturālā bezdarba riskus, kā arī saasināt darbaspēka pieejamības problēmu.

Atbilstoši Centrālās statistikas pārvaldes (CSP) darbaspēka apsekojuma rezultātiem 2021. gadā 70,6 tūkstoši iedzīvotāju vecumā no 15 līdz 74 gadiem bija bezdarbnieki⁵. Salīdzinot ar 2020. gadu, bezdarbnieku skaits samazinājās par 8,1 tūkstoti jeb 10,3 %. Pērn bezdarba līmenis Latvijā bija 7,6 %, kas ir par 0,5 procentpunktiem zemāks nekā 2020. gadā. Joprojām sievietēm bezdarba līmenis saglabājas zemāks nekā vīriešiem (attiecīgi 6,6 % un 8,5 %). 2021. gadā, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, par 5,2 tūkstošiem samazinājās bezdarbnieku skaits, kas bija bez darba līdz 5 mēnešiem (36,3 tūkstoši jeb 51,6 %) un par 2,8 tūkstošiem bezdarbnieku skaits, kas bija bez darba 6-11 mēnešus (12,7 tūkstoši jeb 18,0 %). Ilgstošo bezdarbnieku, kuri nevar atrast darbu 12 mēnešus un ilgāk, skaits gada laikā samazinājās par 0,1 tūkstoti un 2021. gadā bija 21,4 tūkstoši. Savukārt ilgstošo bezdarbnieku īpatsvars bezdarbnieku skaitā pieauga par 3,0 procentpunktiem un sasniedza 30,3 % (2020. gadā - 27,3 %).

Ieviešot Covid-19 pandēmijas izplatības ierobežojošos pasākumus 2020. gadā, samazinājās ekonomiskā aktivitāte, rezultātā samazinājās arī iedzīvotāju nodarbinātības iespējas, attiecīgi arī pieauga NVA klientu skaits. Neraugoties uz pandēmijas radīto krīzi, kustība darba tirgū neapstājās. Cilvēki zaudē darbu un kļūst par bezdarbniekiem, bet tajā pašā laikā darba tirgū atbrīvojas vakances, piemēram, cilvēki pensionējas, aiziet bērna kopšanas atvaļinājumā, rodas sezonālie darbi, tāpat ekonomiskā aktivitāte atsevišķās nozarēs turpināja pieaugt, tādējādi radās gan pastāvīgas nodarbinātības iespējas, t.sk. attālinātā darba iespējas, gan nodarbinātība uz laiku.

Covid-19 izplatības ierobežošanai noteikto pasākumu kopums ir būtiski ierobežojis ekonomiskās aktivitātes gandrīz visās tautsaimniecības jomās, primāri un visvairāk skarot tādas nozares kā pasažieru pārvadājumi, ceļojumu biroju un tūrisma operatoru rezervēšanas pakalpojumi, izmitināšanas un ēdināšanas pakalpojumi, mākslas un dažādas kultūras jomas, sporta centri un citas nozares, kas tiešā veidā saistītas ar iedzīvotāju pārvietošanos un pulcēšanos. Tāpat kopš

⁴ EM (2022) Informatīvais ziņojums par darba tirgus vidēja un ilgtermiņa prognozēm

⁵ CSP (2022): shorturl.at/opCK0

pandēmijas sākuma viskrasākā darbinieku atbrīvošana tika fiksēta tādās nozarēs/jomās kā transports un uzglabāšana; administratīvo un apkalpojošo dienestu darbība; izmitināšana un ēdināšanas pakalpojumi; vairumtirdzniecība un mazumtirdzniecība; atkritumu apsaimniekošana un sanācija; apstrādes rūpniecība; operācijas ar nekustamo īpašumu; māksla izklaide un atpūta; profesionālie, zinātniskie un tehniskie pakalpojumi; mežsaimniecība; finanšu un apdrošināšanas darbības.

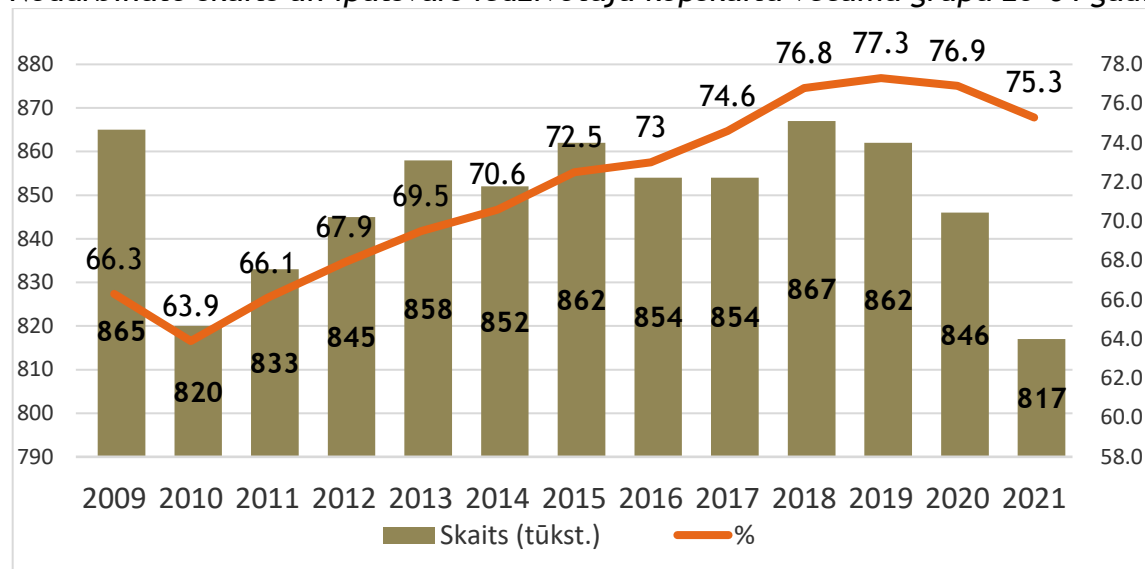
2021. gadā NVA tika saņemti paziņojumi no diviem darba devējiem par kolektīvo atlaišanu, kopumā par 35 darbinieku plānoto atbrīvošanu saistībā ar situāciju, ko ietekmējis vīrusa Covid - 19 izplatības apdraudējums pasaulē un valstī. Salīdzinājumam - 2020. gadā šādu paziņojumu skaits bija no 58 darba devējiem, kopumā par 5 703 darbinieku plānoto atbrīvošanu, kā rezultātā krasi pieauga arī NVA reģistrēto bezdarbnieku skaits. Situācijai darba tirgū stabilizējoties, bija vērojams ne tikai kolektīvi atlaisto darbinieku skaita samazinājums, bet arī reģistrēto vakanču pieaugums. Proti, 2021. gada 12 mēnešos NVA tika reģistrētas 94 234 jaunas brīvās darba vietas, kas bija par 18 008 jeb 23,6 % vairāk, salīdzinot ar 2020. gadu (plašāka informācija par brīvajām darba vietām publicēta ziņojuma 1.2. apakšsadaļā).

Atskatoties uz situāciju 2020. gadā, tika prognozēts, ka nodarbinātības un bezdarba relatīvie rādītāji varētu atgriezties 2019. gada līmenī aptuveni 2022. gada beigās/2023. gada sākumā (nodarbināto skaitam absolūtā izteiksmē turpmākajos gados visdrīzāk saglabājoties zem pirmskrīzes līmeņa, ņemot vērā gan demogrāfiskos procesus - mazāku darbaspējīgo iedzīvotāju skaitu darba tirgū, gan nepieciešamību pēc augstākas darbaspēka efektivitātes - ekonomikas izaugsmi neprognozējot tik daudz uz nodarbināto skaita pieaugumu balstīta, kā vērstu uz darbaspēka produktivitāti). Tomēr šo prognozi vēl vairāk varētu palēlināt gan nenoteiktība par situāciju 2022. gada rudenī saistībā ar iespējamu pandēmijas uzplaisnījumu, gan nenoteiktība saistībā ar Krievijas iebrukuma Ukrainā ietekmi uz tautsaimniecību.

Atbilstoši *Eurostat* darbaspēka apsekojuma rezultātiem, salīdzinot ar 2020. gadu, nodarbinātības līmenis vecuma grupā 20-64 pērn samazinājās par 1,6 procentpunktiem, uzrādot 75,3 % (skat. 1. attēlu). Rādītājs joprojām bija augstāks par Eiropas Savienības (ES) vidējo rādītāju, kas 2021. gadā 27 dalībvalstu vidū bija 73,1 %. Līdzīgi gada laikā par 29 tūkst. samazinājās arī nodarbināto skaits.

Attēls Nr. 1

Nodarbināto skaits un īpatsvars iedzīvotāju kopskaitā vecuma grupā 20-64 gadi

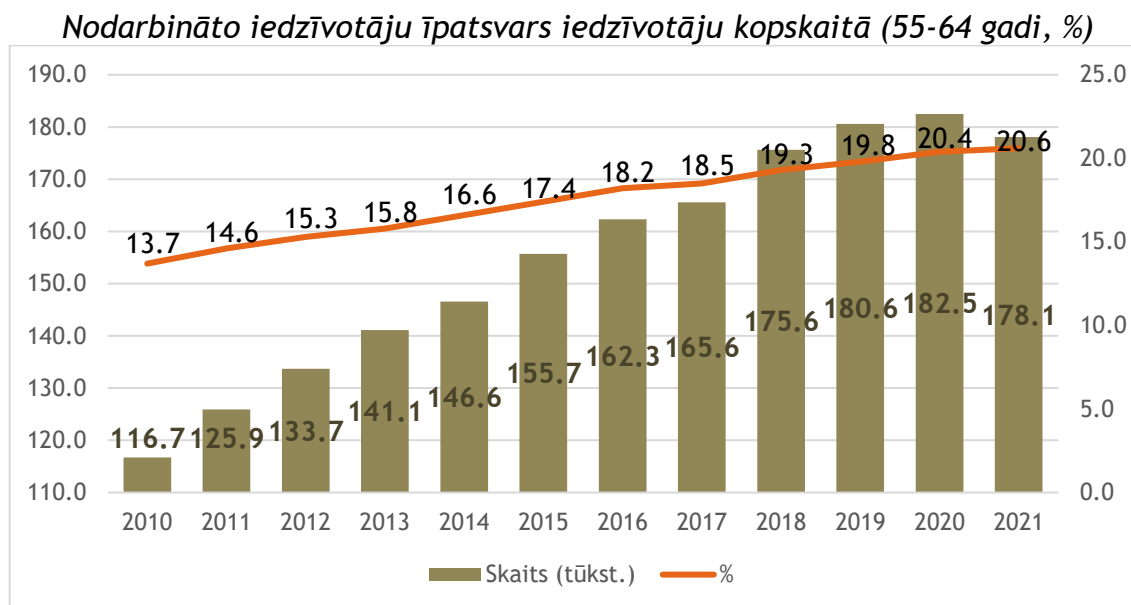

Avots: Eurostat

Visaugstākais nodarbināto iedzīvotāju īpatsvars 2021. gadā sadalījumā pa vecuma grupām bija iedzīvotājiem 35-44 gadu vecumā (23,9 %), iedzīvotājiem 45-54 gadu vecumā (23,8 %) un 25-34 gadu vecumā (21,3 %), savukārt pirmspensijas iedzīvotājiem vecuma grupā (55-64 gadi) rādītājs veidoja 20,6 %, tam gadu no gada pakāpeniski palielinoties (2010.gadā rādītājs bija 13,7 %). Absolūtos skaitļos nodarbināto iedzīvotāju skaits šajā vecuma grupā gada laikā gan samazinājās par 4,4 tūkst. (pirmo reizi kopš 2010. gada - skat. 2. attēlu).

Vienlaikus, lai arī nodarbinātības līmenis būtiski ir pieaudzis vecuma grupā 55-64 gadi un gados vecākos iedzīvotājus Latvijā raksturo samērā augsta līdzdalība darba tirgū, kā galvenie izaicinājumi tomēr saglabājas bezdarbs un īpaši ilgstošais bezdarbs, zemāka mobilitāte gan attiecībā uz darbavietas maiņu, gan atgriešanos darba tirgū, stereotipi no darba devēju puses, izglītības un veselības aspekti, kā arī aprūpes pienākumi. Lai uzlabotu aktīvās novecošanās situāciju kopumā, veicinātu pēc iespējas ilgāku līdzdalību darba tirgū un mazinātu bezdarba iestāšanās riskus, būtiskākie darbības virzieni ir veselības pieejamības, pieaugušo iedzīvotāju prasmju pilnveides, nabadzības risku mazināšanas un kvalitatīvu darba vietu nodrošināšana.

Attēls Nr.2

Avots: CSP

Atbilstoši CSP datiem 2021. gadā sieviešu nodarbinātības līmenis bija zemāks nekā vīriešu (sievietēm - 59,4 %, vīriešiem - 66 %). Pēc teritoriālā dalījuma viszemākais nodarbinātības līmenis bija Latgales reģionā, kur vērojams arī lēnākais nodarbinātības līmeņa pieaugums starp reģioniem. 2021. gadā Latgales reģionā nodarbināti bija 56,7 % iedzīvotāju, kas bija par 7,8 % vairāk nekā 2010. gadā. Savukārt visaugstākais nodarbinātības līmenis 2021. gadā bija Rīgas un Pierīgas reģionā (66 %). Nodarbinātības līmenis Rīgas reģionā kopš 2010. gada ir palielinājies par 12,4 %.

2021. gadā visvairāk no visiem nodarbinātajiem bija iedzīvotāji ar augstāko izglītības (ISCED 5.-8. līmenis) līmeni (41,8 % jeb 361 tūkst. no 864 tūkst), kam sekoja 31,3 % jeb 270 tūkst. nodarbināto ar iegūtu arodizglītību vai profesionālo vidējo izglītību (ISCED 3. un 4. līmenis), savukārt mazāk nodarbināto gan īpatsvarā, gan absolūtos skaitļos bija ar vispārējo vidējo izglītību (ISCED 3. līmenis) - 20,5 % jeb 177 tūkst., kā arī ar iegūtu pamatzglītību vai bez tās - 6,3 % jeb 54,7 tūkst. 2021.gadā nodarbinātības līmenis jauniešiem 15-24 gadu vecumā bija 27,9 %, kas ir par 1,7 procentpunktiem zemāks nekā 2020. gadā. Nodarbināti bija 48,0 tūkstoši jauniešu (2020. gadā 50,6 tūkstoši).

1.1. Reģistrētais bezdarbs

Covid-19 ietekmē NVA bezdarba statistika 2021. gada beigās liecināja, ka, lai arī reģistrētā bezdarba līmenis joprojām nebija atguvis pirmspandēmijas līmeni, tomēr kopš 2021. gada pavasara bija vērojama bezdarba samazināšanās, gada beigās **reģistrētā bezdarba līmenim** sarūkot līdz 6,7 % (salīdzinājumam - 2019.gada beigās 6,2 %).

Tabula Nr.1

NVA reģistrētā bezdarba līmenis mēneša beigās, %

Gads	Jan	Feb	Mar	Apr	Mai	Jūn	Jūl	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
2017	8,5	8,4	8,3	7,8	7,4	7,2	7,1	6,9	6,6	6,6	6,7	6,8
2018	7,0	7,1	7,0	6,7	6,4	6,4	6,4	6,3	6,1	6,1	6,2	6,4
2019	6,7	6,7	6,6	6,3	6,1	6,0	6,0	5,9	5,7	5,7	5,8	6,2
2020	6,4	6,3	6,8	8,0	8,4	8,6	8,6	8,2	7,7	7,4	7,4	7,7
2021	8,0	8,2	8,2	7,9	7,6	7,4	7,1	6,5	6,0	6,0	6,4	6,7

Avots: NVA

Tāpat gada laikā ievērojami samazinājās (par 8 831 personām) **reģistrēto bezdarbnieku skaits**, NVA uzskaitē decembra beigās esot 60 774 bezdarbniekiem, no kuriem 55,3 % (33 581) bija sievietes un 44,7 % (27 193) - vīrieši.

Tabula Nr.2

NVA reģistrēto bezdarbnieku skaits mēneša beigās, %

Gads	Jan	Feb	Mar	Apr	Mai	Jūn	Jūl	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
2017	80 016	79 152	76 431	71 705	68 439	66 708	65 554	63 717	61 461	61 014	61 538	63 121
2018	65 136	65 282	64 631	61 882	59 548	59 119	58 888	58 051	56 734	56 726	57 455	59 588
2019	61 951	62 477	61 244	58 188	56 105	55 750	55 373	54 390	52 595	52 651	53 783	57 808
2020	58 832	58 247	61 926	72 917	76 440	78 266	77 998	75 013	70 306	67 124	67 518	69 605
2021	72 612	74 494	74 232	71 376	68 765	67 307	64 392	59 040	54 524	54 042	57 536	60 774

Avots: NVA

Lielākais bezdarbnieku skaits 2021. gada nogalē bija šādās profesijās (pēc pēdējās nodarbošanās): palīgstrādnieks - 3 317 (5%), mazumtirdzniecības veikala pārdevējs - 2 056 (3%), apkopējs - 1 926 (3%). Salīdzinot ar atbilstošo periodu pirms gada, lielākais pieaugums vērojams bezdarbnieku skaitā, kam pēdējā nodarbošanās (profesija) bija pirmsskolas izglītības skolotājs - 188, skolotāja palīgs - 154, tirdzniecības pārdevējs - 98, vispārējās vidējās izglītības skolotājs - 86, sētnieks - 80, savukārt lielākais samazinājums bezdarbnieku skaitā, sadalījumā

pēc pēdējās nodarbošanās: pavārs - 406, pārdevējs konsultants - 368, projektu vadītājs - 303, palīgstrādnieks - 284, administrators - 237.

2021. gada decembra beigās vairāk par pusi reģistrēto bezdarbnieku bija ar bezdarba ilgumu līdz 6 mēnešiem - 35 516 jeb 58,4 %. Reģistrēto bezdarbnieku kopskaitā lielāko īpatsvaru (34,2%) veidoja bezdarbnieki ar profesionālo izglītību (kopā - 20 768 bezdarbnieki), no kuriem vairākumā (54,5%) bija personas vecumā virs 50 gadiem, kas vienlaikus norāda uz nepieciešamību pilnveidot esošās prasmes vai apgūt jaunas, lai tās būtu atbilstošas mūsdienu darba tirgus prasībām. Plašāks reģistrēto bezdarbnieku statistiskais portrets ir atspoguļots 3. tabulā.

Tabula Nr.3

Reģistrēto bezdarbnieku statistiskais portrets (uz 31.12.2021.)

		Kopējais	% no	Sievietes	Vīrieši
Bezdarbnieku skaits		60774		33581	27193
				55.3%	44.7%
Vecuma grupas	15 - 19	329	0.5%	166	163
	20 - 24	3552	5.8%	1980	1572
	25 - 29	5072	8.3%	2784	2288
	30 - 34	7218	11.9%	4203	3015
	35 - 39	7025	11.6%	4124	2901
	40 - 44	6079	10.0%	3413	2666
	45 - 49	6821	11.2%	3716	3105
	50 - 54	7604	12.5%	4038	3566
	55 - 59	8774	14.4%	4628	4146
	60 un vairāk	8300	13.7%	4529	3771
Izglītības līmenis	augstākā izglītība	12938	21.3%	9226	3712
	profesionālā izglītība	20768	34.2%	10333	10435
	vispārējā vidējā izglītība	15712	25.9%	8603	7109
	pamatizglītība	10000	16.5%	4780	5220
	zemāka par pamatzglītību	1281	2.1%	607	674
	nav norādīta	75	0.1%	32	43
valsts valodas	izglītība iegūta valsts valodā	38382	63.2%	21194	17188
	valsts valodas augstākā	3265	5.4%	2405	860
	valsts valodas vidējā pakāpe	8499	14.0%	5437	3062
	valsts valodas zemākā	6278	10.3%	2911	3367
	nav valsts valodas	4333	7.1%	1629	2704
	nav norādīta	17	0.0%	5	12
bezdarba ilgums	līdz 6 mēnešiem	35516	58.4%	19429	16087
	no 6 līdz 12 mēnešiem	10434	17.2%	5779	4655
	no 1 līdz 3 gadiem	9576	15.8%	5366	4210
	3 gadi un vairāk	5248	8.6%	3007	2241

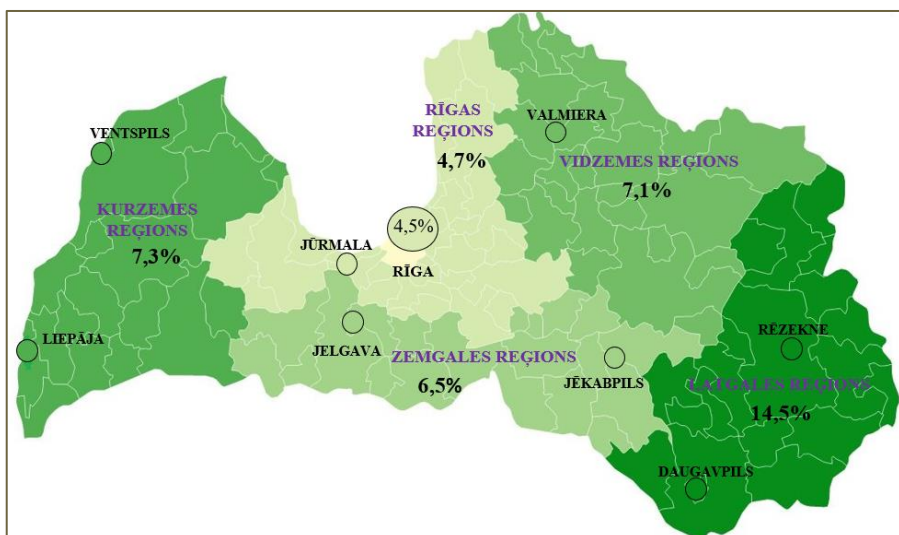
Avots: NVA

Dalījumā pa vecuma grupām lielāko reģistrēto bezdarbnieku skaitu veidoja personas vecumā no 50 gadi un vairāk - 24 678, kas ir 40,6 % no kopējā reģistrēto bezdarbnieku skaita, kam sekoja bezdarbnieki vecumā no 35 līdz 44 gadiem (13 104 jeb 21,6 %) un bezdarbnieki vecumā no 25 līdz 34 gadiem (12 290 jeb 20,2 %).

Zemākais bezdarba līmenis 2021. gada decembrī reģistrēts Rīgas reģionā - 4,7 % (gada laikā samazinājums par vienu procentpunktu), turpretim augstākais bezdarba līmenis bija Latgales reģionā - 14,5 % (samazinājums par 0,9 procentpunktiem). Plašāk skat. 3. attēlu.

Attēls Nr.3

Reģistrētā bezdarba līmenis Latvijas reģionos (uz 31.12.2021.)

Avots: NVA

Vidējais bezdarba ilgums 2021. gada decembra beigās bija 144 dienas jeb gandrīz 5 mēneši, kas, salīdzinot ar atbilstošo periodu pirms gada, bija par 39 dienām mazāk. Salīdzinot ar iepriekšējo gadu, bezdarba ilguma pieaugums vērojams ilgstošo bezdarbnieku mērķgrupā (vidēji par 152 dienām vairāk), bet pārējās bezdarbnieku mērķgrupās bija bezdarba ilguma samazinājums (vidēji): par 36 dienām - vecumā 50 gadi un vairāk; 28 dienām - jaunieši vecumā no 15 līdz 29 gadiem; 26 dienām - personas ar invaliditāti.

Kopumā 2021. gada 12 mēnešos bezdarbnieka statuss piešķirts 88 570 personām, t.i., par 14 648 personām mazāk, salīdzinot ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu. Savukārt bezdarbnieka statuss noņemts 97 386 personām, t.i., par 5 850 personām mazāk, salīdzinot ar gadu iepriekš. Sadalījumā pēc pēdējās

nodarbošanās (profesijas) visvairāk statusu ieguvuši: ceļu būves palīgstrādnieks - 314, kravas automobiļa vadītājs - 258, mazumtirdzniecības veikala pārdevējs - 223, traktortehnikas vadītājs - 195, pārdevējs konsultants - 175, palīgstrādnieks - 156, kūdras ieguves palīgstrādnieks - 130, ekskavatora vadītājs - 124.

Salīdzinot ar attiecīgo periodu pirms gada, absolūtos skaitļos bezdarbnieku skaita **samazinājums vērojams visās mērķgrupās**. Statistiski lielākais samazinājums bija jauniešu (15 - 24 gadi) mērķgrupai - par 20 %. Gada beigās lielākās mērķgrupas no bezdarbnieku kopskaita bija bezdarbnieki vecumā 50 gadi un vairāk - 40,6 %, ilgstošie bezdarbnieki (ar bezdarba ilgumu vismaz vienu gadu) - 24,4 %, bezdarbnieki ar invaliditāti - 13,8 %. Savukārt jauniešu bezdarbnieku vecumā no 15-24 gadi īpatsvara rādītājs bija viszemākais no visām mērķa grupām, proti, 6,4 %.

2021. gada nogalē NVA uzskaitē bija **14 824 ilgstošie bezdarbnieki**, kuru kopskaitā 59,4 % bija bezdarbnieki vecumā 50 gadi un vairāk, 25,7 % - bezdarbnieki ar invaliditāti, 1,5 % - jaunieši bezdarbnieki (15 - 24 gadi). Salīdzinot ar 2020. gada beigām, ilgstošo bezdarbnieku skaits samazinājies par 2 447 personām jeb 14,2 %. Ilgstošo bezdarbnieku skaits palicis nemainīgs Vidzemes reģionā, savukārt pārējos reģionos vērojams samazinājums - Rīgas (- 46,9%), Zemgales (-26,2%), Kurzemes (-6,2%), Latgales (-2,3%).

NVA reģistrā bija **8 413 bezdarbnieki ar invaliditāti**. Salīdzinot ar atbilstošo periodu pirms gada, mērķgrupas samazinājums absolūtos skaitļos ir par 170 personām. Gada beigās vairāk nekā puse (67,4 %) no reģistrētajiem bezdarbniekiem ar invaliditāti bija vecumā virs 50 gadiem, savukārt 45,3 % bija ilgstošie bezdarbnieki, 1,6 % jaunieši bezdarbnieki (15-24).

NVA klientu lokā gada beigās bija **24 678 bezdarbnieki vecumā 50 gadi un vairāk** (salīdzinot ar gadu iepriekš, samazinājums par 2 186). 2021. gada decembra beigās 35,7 % no tiem bija ilgstošie bezdarbnieki, bezdarbnieki ar invaliditāti 23,0 %.

2021. gada beigās NVA bija reģistrēti **3 881 jaunieši bezdarbnieki vecumā no 15 līdz 24 gadiem**. To kopskaitā 5,8 % bija ilgstošie bezdarbnieki, 3,4 % - personas ar invaliditāti, 1,8 % - personas pēc bērna kopšanas atvaļinājuma. Gada laikā jauniešu bezdarbnieku skaits samazinājās par 958 personām. Lielākais jauniešu bezdarbnieku (15-24) skaits sadalījumā pa profesijām pēc pēdējās nodarbošanās: palīgstrādnieks - 248, pārdevējs konsultants - 232, viesmīlis - 135, mazumtirdzniecības veikala pārdevējs - 127, pavārs - 91, klientu apkalpošanas

speciālists - 83, ceļu būves palīgstrādnieks - 63, krupjē - 62, ceha strādnieks - 56, bārmenis - 50.

1.2. Darba devēju pieteiktās brīvās darba vietas

Gada laikā NVA bija reģistrētas 94 234 jaunas brīvās darba vietas (pieaugums par 18 008 jeb 23,6 %). 2021. gada decembra beigās bija reģistrētas aktuālas 21 105 brīvās darba vietas, kas bija par 6 635 jeb 45,9 % vairāk, salīdzinot ar 2020. gada decembri.

Visvairāk brīvo darba vietu skaits sadalījumā pēc uzņēmuma nozares gada nogalē bija reģistrēts: Būvniecībā - 7 369 (35 %), Apstrādes rūpniecībā - 2 977 (14 %), Transportā un uzglabāšanā - 2 516 (12 %), kam sekoja Administratīvo un apkalpojošo dienestu darbība - 2 247 (11 %), Vairumtirdzniecība un mazumtirdzniecība; automobiļu un motociklu remonts - 1 782 (8 %). Brīvo darba vietu skaits sadalījumā pēc uzņēmuma nozares (NACE 2) ir atspoguļots 4. tabulā.

Tabula Nr.4

Brīvo darba vietu skaits sadalījumā pēc uzņēmuma nozares (NACE 2)

Nozare (TOP 10)	31.12.2020.	31.12.2021.	Izmaiņas (skaits)
Būvniecība	5 939	7369	+1 430
Apstrādes rūpniecība	1 685	2977	+1 292
Transports un uzglabāšana	1 386	2516	+1 130
Administratīvo un apkalpojošo dienestu	1 497	2247	+750
Vairumtirdzniecība un mazumtirdzniecība; automobiļu un motociklu remonts	830	1782	+952
Valsts pārvalde un aizsardzība; obligātā sociālā apdrošināšana	363	631	+268
Informācijas un komunikācijas pakalpojumi	377	574	+197
Veselība un sociālā aprūpe	228	512	+284
Izglītība	192	504	+312
Profesionālie, zinātniskie un tehniskie	823	431	-392
Pavisam kopā	14 470	21 105	6 635

Avots: NVA

Lielākais brīvo darba vietu pieaugums gada griezumā bija augstas kvalifikācijas profesijās, proti, vecāko speciālistu grupā: programmētājs, programmēšanas inženieris, sociālais darbinieks; vadītāju grupā - padomes loceklis, būvdarbu vadītājs, ražošanas maiņas vadītājs, savukārt zemas

kvalifikācijas profesijās - būvstrādnieks, palīgstrādnieks, apkopējs, ceha strādnieks.

2021. gada decembra beigās NVA bija reģistrētas 15 512 ilgāk par vienu mēnesi neaizpildītas brīvās darbvietas, kas veidoja 73,5 % no brīvo darba vietu kopskaita pārskata perioda beigās (21 105).

Lielākais ilgstoši neaizpildīto vakanču īpatsvars vērojams Vidzemes (76,6%) un Rīgas (75,4%) reģionos, savukārt mazākais - Kurzemes reģionā - 48,7%.

TOP profesijas Rīgas reģionā, kurās darba tirgus pieprasījums nesakrita ar piedāvājumu (nebija aizpildītas ilgāk par 6 mēnešiem): kravas automobiļa vadītājs, būvstrādnieks, palīgstrādnieks, mūrnieks, betonētājs. Latgales reģionā: kravas automobiļa vadītājs, vilcējautomobiļa vadītājs, gaļas izcirtējs. Vidzemes reģionā: ēku celtnieks, kūdras ieguves palīgstrādnieks, palīgstrādnieks, kravas automobiļa vadītājs. Zemgales reģionā: būvstrādnieks, autobusa vadītājs, betonētājs, savukārt Kurzemes reģionā bija tikai 7 ilgstoši neaizpildītās brīvās darbvietas - zivju apstrādātājs (4) un vilcējautomobiļa vadītājs (3).

2. Apmācību komisijas apstiprinātie bezdarbnieku mācību saraksti

Tā kā daļai no reģistrētajiem bezdarbniekiem varētu būt grūtības iekļauties darba tirgū, jo ievērojams skaits no NVA uzskaitē esošajiem bezdarbniekiem ilgstoši ir bez darba, kā arī vērojamo nozaru pārstrukturēšanos Covid-19 ietekmē, nepieciešams turpināt īstenot aktīvos darba tirgus politikas pasākumus, t.sk. prasmju pilnveidi un pārkvalifikāciju.

Atbilstoši Ministru kabineta 2011. gada 25. janvāra noteikumu Nr. 75 "Noteikumi par aktīvo nodarbinātības pasākumu un preventīvo bezdarba samazināšanas pasākumu organizēšanas un finansēšanas kārtību un pasākumu īstenotāju izvēles principiem" (turpmāk - MK noteikumi Nr. 75) 22. punktā noteiktajam, apmācību jomas, izglītības programmas, profesijas un sociālās un profesionālās pamatprasmes, kurās atbilstoši darba tirgus pieprasījumam un tautsaimniecības nozaru attīstības prognozēm nepieciešams veikt bezdarbnieku un darba meklētāju apmācību, kā arī konkurētspējas paaugstināšanas pasākumu (KPP) tematiskās jomas un atvērto tiešsaistes kursu platformu piedāvājumu (turpmāk - apmācību saraksti), ne retāk kā reizi gadā nosaka labklājības ministra izveidota **Apmācību komisija** (komisijas sastāvs un tās darbības nolikums ir publicēts LM mājaslapas sadaļā "Pasākumi prasmju pilnveidei"⁶).

Saskaņā ar MK noteikumiem Nr. 75, NVA organizē bezdarbnieku un darba meklētāju mācības:

- atbilstoši **Apmācību komisijas** priekšlikumiem un apstiprinātajiem sarakstiem;
- pēc darba devēja rakstiska pieprasījuma.

Sākotnējos priekšlikumus apmācību sarakstu aktualizēšanai sagatavo LM sadarbībā ar NVA. Atbilstoši izmaiņām izglītības un kvalifikāciju struktūrās saraksti top sasaistē ar Valsts izglītības satura centra ekspertīzi. Tāpat tiek ņemts vērā:

1. Atbilstoši pierādījumos balstītai analīzei un darba tirgus pieprasījumam, tiek ņemti vērā NVA statistikas dati (ieskaitot monitoringa datus, piemēram,

⁶ Pieejams šeit: <http://www.lm.gov.lv/lv/sabiedribas-lidzdaliba/konsultativas-padomes/apmacibu-komisija-apmacibu-jomu-izglitiba-programmu-profesiju-socialo-un-profesionalo-pamatprasmju-noteiksanai>

nodarbinātības rādītājus sešu mēnešu laikā pēc apmācību pabeigšanas un ietekmes novērtējumus) par katru sarakstā iekļauto profesionālo izglītības programmu:

- darba tirgus prognoze (plašāk skat. <https://www.nva.gov.lv/lv/darba-tirgus-istamina-prognozesana>), kā augstu vērtējot pieprasījumu virs 200 darba vietām;
- BURVIS (Bezdarbnieku uzskaites un reģistrēto vakanču informācijas sistēma) reģistrēto vakanču skaits (vērtējot pieprasījumu virs 100 darba vietām);
- iekārtojušos darbā īpatsvars (%) pirmo 6 mēnešu laikā pēc apmācību pabeigšanas (kā nepietiekams rezultāts < 30%);
- reģistrēto bezdarbnieku skaits pēc pēdējās nodarbošanās profesijā (kā pietiekams rezultāts > 100 personas);
- reģistrēto bezdarbnieku skaits, kuri meklē darbu profesijā (profesijā reģistrēto skaits > 100 personas);
- bezdarbnieku skaits, kuri uzsākuši mācības katrā no izglītības programmām (kā pietiekams rezultāts > 150 personām);
- bezdarbnieku skaits, kuri pabeiguši apmācības (kā pietiekams rezultāts > 150 personām);
- reģistrētie bezdarbnieku pieteikumi programmas apguvei (kā augsts pieteikumu skaits > 50).

2. Atbilstoši LM saņemtajiem priekšlikumiem, kā arī komisijas dalībnieku un Nozaru ekspertu padomju (NEP) iesniegtajiem priekšlikumiem. Specifiski jautājumi tiek izskatīti arī NEP vai atsevišķās darba grupās, pievēršoties tiem detalizētāk, tomēr būtiskākā nozīme ir tieši darba devēju aptauju un NVA datu bāzē esošajai informācijai.

Apmācību komisija ar 2021. gada 4. februāra sēdes protokolu Nr. 1/2021 apstiprināja jomas, kuru ietvaros NVA klienti var pieteikties atvērto tiešsaistes kursu mācībām: Uzņēmējdarbība (*“Business”*); Datorzinības (*“Computer science”*); Datu zinātne (*“Data science”*); Informāciju tehnoloģijas (*“Information Technology”*); Profesionālās ievirzes svešvalodu apguve (*“Language Learning”*). Vienlaikus tika noteiktas attālinātajām un klātienē mācībām piemērotas papildu profesionālās pilnveides izglītības programmas (160 - 320 mācību stundas), kā arī moduļi no modulārās profesionālās izglītības programmas profesionālajā tālākizglītībā, kas lielākoties vērstas uz digitālo un elektronisko un optisko iekārtu ražošanas, informācijas un komunikācijas tehnoloģiju prasmju apguvi (skat. 1. pielikumu).

2021. gada 20. augustā ar elektroniskās saskaņošanas protokolu Nr. 2/2021 Apmācību komisija apstiprināja atvērto tiešsaistes kursu jomas tiešsaistes mācību platformās, balstoties uz kurām tika veikta NVA klientu iesaiste pilotprojektā “Nākotnes prasmju iniciatīva”. Apmācību komisija apstiprināja pārvaldības prasmju (management skills) un mīksto prasmju (soft skills) jomas (komunikācija un sadarbība darba vidē; mācīšanās spējas un metodes; pašorganizēšanās un laika menedžments; radošums un inovācijas profesionālajā vidē) pilotprojekta “Nākotnes prasmju iniciatīva” darbības ietvaram līdzās iepriekš ar 04.02.2021. sēdes protokolu Nr. 1/2021 apstiprinātajām jomām.

2021. gada 22. oktobrī Apmācību komisija gada laikā tika sasaukta trešo reizi. Komisija aktualizēja 2021.-2022.gada profesionālās tālākizglītības, profesionālās pilnveides, sociālo un profesionālo pamatprasmju (neformālās izglītības) sarakstus (skat. pielikumus Nr. 1 un Nr. 2), kā arī konkurētspējas paaugstināšanas pasākumu individuālo konsultāciju un grupu nodarbības (skat. 4. pielikumu). Ar komisijas sēdes protokolu un tā pieņemtajiem lēmumiem sarakstu aktualizēšanā ir iespējams iepazīties LM mājaslapā⁷.

⁷ Apmācību komisijas protokoli pieejami: <https://www.lm.gov.lv/lv/apmacibu-komisija-apmacibu-jomu-izglitibas-programmu-profesiju-socialo-un-profesionalo-pamatprasmju-noteiksanai>

3. Kuponu sistēma bezdarbniekiem

NVA īstenoto apmācību pasākumu mērķis ir pēc iespējas ātrāka un sekmīgāka bezdarbnieku iesaiste darba tirgū, tāpēc nākamās profesijas izvēlei ir jābūt balstītai gan uz personas izvēli, gan uz darba tirgus vajadzībām. Kopš 2011. gada NVA tās klientiem piedāvā iespēju pilnveidot savas prasmes, izmantojot apmācību kuponu sistēmu. Šī metode tika ieviesta kā viens no strukturālās reformas pasākumiem saskaņā ar starptautisko aizdevēju rekomendācijām.

Apmācību kupons tiek izsniegts reģistrēšanās secībā, pēc tam bezdarbnieks var izvēlēties sev piemērotāko apmācību veidu un izglītības iestādi. Izvērtējot klientu attālinātās apkalpošanas pieredzi 2020. gadā, efektīvākai procesa organizēšanai kupons tiek sagatavots un piešķirts elektroniskā veidā, izņēmuma gadījumā saglabājot iespēju izsniegt kuponu papīra formā. Kuponu sagatavo informācijas sistēmas “Bezdarbnieku uzskaites un reģistrēto vakanču informācijas sistēma” vakanču portālā tīmekļvietnē (klientu portālā) <https://cvvp.nva.gov.lv>, bezdarbnieka profilā. Tāpat NVA filiāle sazinās ar personu, lai informētu par piešķirto kuponu. Arī kupona aizpildīšanai personai nav nepieciešams ierasties izglītības iestādē klātienē, jo grupu komplektēšana organizējas klientu portālā un izglītības iestādēm arī ir nodrošināta iespēja reģistrēt izglītojamos elektroniski.

Izvēlēta izglītības iestāde ne vienmēr ir spējīga nokomplektēt mācību grupu, līdz ar to personas iesaiste konkrētajā apmācību programmā var aizkavēties. Tomēr, izmantojot apmācību kuponus, klienti daudz īsākā laika periodā iesaistās apmācībās, salīdzinot ar sistēmu pirms tam, kad NVA pati komplektēja mācību grupas. Pozitīvi vērtējams arī fakts, ka līdz ar kuponu metodes ieviešanu bezdarbniekiem ir plašākas iespējas izglītības iestāžu un programmu izvēlē. Papildus ir mazināts tā sauktais „*cherry picking*” efekts, kad izglītības iestāde izvēlas jau tāpat izglītotākos, nevis tos, kam mācības ir ļoti nozīmīgas turpmākai integrācijai darba tirgū. Metodei ir vēl citas priekšrocības: konkurence starp izglītības iestādēm, atvērtas izglītības iestāžu iesaistes iespējas (nav jāpiemēro laikietilpīgas iepirkumu procedūras), kopējais NVA klientu apmierinātības pieaugums, apmācību kvalitātes uzlabojums u.c. priekšrocības. Latvijas kuponu sistēma kā Eiropas labā prakse ir izmantota arī starptautiski (Latvijas praksi apmācību kupona ieviešanā pārņēma Igaunija, tāpat sistēma tika izmantota kā paraugs Grieķijas un Ukrainas strukturālajās reformās).

Plašāks apmācību kuponu sistēmas izvērtējums 2018. gadā tika veikts OECD pētījuma par Latvijas darba tirgus politikas ietekmi uz iekļaujoša darba tirgus attīstību Latvijā ietvaros (OECD pētījumu sērija “*Connecting People with Jobs*”).⁸

Eiropas Komisija 2021.gada 4.martā publicēja **Eiropas Sociālo tiesību pīlāra Rīcības plānu** (turpmāk - Rīcības plāns)⁹, paredzot Eiropas Savienībā (turpmāk - ES) sasniedzamos stratēģiskos mērķus nodarbinātības un sociālajā politikā līdz 2030.gadam. Viens no 3 galvenajiem mērķiem ir 60 % no pieaugušajiem iesaiste mācību aktivitātēs (pēdējo 12 mēnešu laikā), papildus attiecībā uz šo mērķi ir izvirzīts apakšmērķis - vismaz 80 % (vecuma grupā 15-74 gadi) iedzīvotāju jābūt ar digitālajām pamatprasmēm. 2021.gada 7. un 8. maijā Porto (Portugālē) norisinājās samits, kurā piedalījās ES valstu vadītāji, ES institūcijas, sociālie partneri, apstiprinot Rīcības plānu un tā galvenos mērķus kā galveno stratēģisko ietvaru nodarbinātības un sociālajai politikai ES līdz 2030. gadam, piesaistot to arī ES finanšu instrumentiem. Plāna īstenošanas uzraudzība un ES dalībvalstu snieguma salīdzināšana tiks veikta ar Sociālo rezultātu pārskatu (*Social Scoreboard*).

Attiecībā uz pieaugušo izglītību EK papildus monitorēs arī tādus rādītājus kā zemu kvalificēto pieaugušo iesaiste izglītībā, kā arī bezdarbnieku īpatsvars, kas nesen iesaistīti mācību pasākumos. EK priekšlikumu Sociālo rezultātu pārskata pilnveidošanai izskata un par nepieciešamajiem pilnveidojumiem tajā lemj ES Nodarbinātības komiteja, ES Sociālās aizsardzības komiteja, piesaistot ES Izglītības komitejas Pastāvīgās indikatoru un mērķrādītāju grupas un Augsta līmeņa ekspertu veselības jomā grupas ekspertus. Līdzās Rīcības plānam EK publicēja arī ieteikumu “Par iedarbīgu un aktīvu atbalstu nodarbinātībai pēc Covid-19 krīzes (EASE)”¹⁰. Ieteikums nosaka, ka pēckrīzes atbalsta pasākumu pakotnēm ir jā sastāv no trim komponentēm: darba algu subsīdijas un uzņēmējdarbības uzsākšanas atbalsts; prasmju atbalsta pasākumi; nodarbinātības dienestu sniegtais atbalsts, t.sk. konsultatīvais atbalsts. EK uzsver, ka ir svarīgi atbalstu sniegt, kompleksi

⁸ Pētījums pieejams: https://www.oecd-ilibrary.org/employment/evaluating-latvia-s-active-labour-market-policies_6037200a-en,

Pētījums latviešu val.: https://www.oecd-ilibrary.org/employment/cilveku-sasaiste-ar-darbavietam_ce74856f-lv

Plašāk skat. šeit: <http://www.lm.gov.lv/lv/es-financejums/lm-istenotie-projekti/aktualie-projekti/esf-projekts-iekļaujosa-darba-tirgus-un-nabadzibas-risku-petijumi-un-monitorings/aktualitates-un-pazinojumi/zinatniskais-petijums>

⁹ Pieejams: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_21_820

¹⁰ Pieejams: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/qanda_21_971

kombinējot visas trīs komponentes, pēc nepieciešamības stiprinot nodarbinātības dienestu kapacitāti, kā arī primāri atbalstu vēršot uz nelabvēlīgākā darba tirgus situācijā esošām un sociālās atstumtības riskam pakļautajām grupām.

Lai stiprinātu Latvijas publiskā nodarbinātības dienesta jeb NVA kapacitāti 2022. gada janvārī EK Strukturālo reformu atbalsta ģenerāldirektorāts sadarbībā ar Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizāciju (turpmāk - OECD) uzsāka LM pieteiktā Tehniskā atbalsta instrumenta projekta "*Latvijas nodarbinātības dienesta digitālo sistēmu modernizēšana*" sagatavošanās posma īstenošanu. Projekta mērķis ir veikt NVA visaptverošu darbības novērtējumu kontekstā ar digitālo sistēmu pilnveidojumiem, t.sk. profilēšanas rīka izvērtēšanu, iekļaujot izpēti efektīvākai datu pārvaldībai un vadībai, t.sk. ar mākslīgā intelekta palīdzības iespējām, bezdarbnieku sasniegšanai un iesaiste aktīvās darba tirgus politikas pasākumos, kā arī NVA analītiskās kapacitātes un sadarbībai ar citām institūcijām stratēģijas piemērošanai. Projektu plānots īstenot līdz 2023. gada beigām.

Līdzīgi kā citās ES dalībvalstīs, arī Latvijā prasmju veicināšanas atbalsts pieaugušajiem tiek īstenots trīs virzienos: mācības bez darba palikušajiem un bezdarba riskam visvairāk pakļautajiem (īsteno NVA), mācības nodarbinātajiem (īsteno Valsts izglītības attīstības aģentūra) un nozaru tieši virzītas mācības savu darbinieku prasmju pilnveidei (īsteno EM), ņemot vērā atsevišķās mērķa grupas un to sasniegšanas iespējas. Papildus būtiska loma ir arī pašvaldību līmenim, izmantojot pieejamo infrastruktūru.

Pašreiz EK strādā pie Individuālo mācību kontu iniciatīvas, kas ietvers arī rekomendācijas mācību kuponu sistēmu pilnveidei ES. NVA turpinās sniegt papildus prasmju pilnveides iespējas bezdarba situācijā nonākušajiem un bezdarba riskam visvairāk pakļautajiem, tajā skaitā digitālās pamatprasmes ar mērķi veicināt iedzīvotāju atgriešanu mainīgajā darba tirgū, ko skārušas arī Covid- 19 sekas. NVA klientu prasmju apguve izriet no profilēšanas rezultātiem - atbilstoši individuālās situācijas izvērtējumam persona tiek iesaistīta pasākumos tādā secībā, lai veicinātu pēc iespējas ātru iesaisti darba tirgū labāk apmaksātās darba vietās. Tāpat kā citos ES nodarbinātības dienestos, finansiāli ietilpīgāki pasākumi tiek vērsti uz ilgstošā bezdarba riskam vairāk pakļautajiem, kamēr augsti kvalificētie sākotnēji tiek motivēti iesaistīties darba meklēšanā, aktīvās darba tirgus politikas pasākumos iesaistot, ja darba meklēšana nav rezultatīva. NVA pasākumu piedāvājums ietver gan prasmju pilnveides un pārkvalifikācijas

pasākumus, gan citus ADTP pasākumus (piemēram, subsidētā nodarbinātība, darba vietas pielāgošana, praktiskās mācības uzņēmumā uz vietas, motivācijas programma darba meklēšanai un sociālā mentora pakalpojumi, uzņēmējdarbības un pašnodarbinātības uzsākšanas atbalsts u.c.). Pasākumi tiek atspoguļoti bezdarbnieka individuālajā darba meklēšanas plānā, kas tiek izstrādāts, ņemot vērā arī karjeras konsultāciju rezultātus. Iesaiste ADTP pasākumos tāpat kā piemērota darba piedāvājuma pieņemšana ir bezdarbnieka pienākumi, kuru pildīšana ir priekšnoteikums bezdarbnieka pabalsta saņemšanai, kā arī pašvaldības sociālās palīdzības saņemšanai darbaspējas vecuma iedzīvotājiem.

Īpaša uzmanība pēdējos gados NVA ir pievērsta digitālajām prasmēm, jo īpaši pamatprasmēm. Svarīgi minēt, ka ir arī situācijas, kad pirms citu mācību programmu apguves sākotnēji nepieciešams apgūt latviešu valodas zināšanas pietiekamā apmērā, līdz ar to NVA ir lielākais latviešu valodas apmācību piedāvātājs valstī. Ilgstošāku mācību pasākumos vidēji iesaistās 30 % NVA reģistrēto personu, augsts pieprasījums novērojams pēc digitālo prasmju un valodu apguves programmām.

Atjaunošanas un noturības mehānisma (turpmāk - ANM) plānā ir uzsvērts, ka Digitālās transformācijas komponentei Latvijas ANM plānā ir nozīmīga loma, jo tā sniedz horizontālu atbalstu citu strukturālo reformu ieviešanā un vairāku nacionālo stratēģiju mērķu sasniegšanā. Līdz ar to arī ANM plāna ietvaros ar Tehniskā atbalsta instrumenta projektu "*Latvijas nodarbinātības dienesta digitālo sistēmu modernizēšana*" plānots pilnveidot NVA prasmju novērtēšanas un profilēšanas rīkus ar uzsvaru uz digitālo prasmju noteikšanu kombinēta un individualizēta pakalpojuma piemērošanai.

3.1. Izglītības kvalitātes un mācību organizēšanas pilnveidojumi

Lai izglītības programmas atbilstu pieaugušo izglītības vajadzībām un darba devēju pieprasījumam, līdzās mūsdienīgam mācību piedāvājumam noteicoša ir arī pieaugušo izglītības kvalitāte. Tāpēc ar mērķi veicināt bezdarbnieku mācību kvalitāti un īstenošanas nosacījumu ievērošanu, ar 2020. gada 5. maija grozījumiem MK noteikumos Nr. 75 tika pastiprināta mācību īstenoātāju atbildība par pasākumu īstenošanas nosacījumu neievērošanu, kā arī noteikti papildus kritēriji izglītības iestādēm, kuras vēlas īstenot profesionālās izglītības

programmas bezdarbniekiem. Līdzīgi tika ietvertas papildu tiesību normas, kas pilnveido ADTP pasākumu īstenošanas nosacījumus, nodrošinot efektīvāku un mērķētāku atbalstu darba meklēšanā, t.sk., pilnveidojot reģionālās mobilitātes atbalstu un pastiprinot prasības izglītības iestādēm (vides pieejamībai, materiāltehniskajai bāzei) un tā personālam attiecībā uz konkrētā pasākuma īstenošanai nepieciešamo izglītību un profesionālo pieredzi.

Šobrīd esošie mācību kvalitātes kritēriji pakalpojumu sniedzējiem bezdarbnieku un darba meklētāju mācību ietvaros: (1) Pretendents ir reģistrēts Izglītības iestāžu reģistrā vai Ceļu satiksmes drošības direkcijā vai Valsts tehniskās uzraudzības aģentūrā; (2) Profesionālās tālākizglītības programma ir licencēta un akreditēta uz sešiem gadiem vai pretendentam ir licence, akreditācijas lapa, Ceļu satiksmes drošības direkcijas izsniegta mācību karte vai Valsts tehniskās uzraudzības aģentūras izsniegta mācību karte; (3) Pretendentam vai tā personālam ir konkrētā pasākuma īstenošanai atbilstoša izglītība un profesionālā pieredze; (4) Pasākuma īstenošanai atbilstoša materiāltehniskā bāze, kas izveidota jau pirms pasākuma īstenošanas uzsākšanas; (6) Profesionālās tālākizglītības programmas un profesionālās pilnveides izglītības programmas teorētiskās daļas īstenošanas vietas adreses ir reģistrētas Izglītības iestāžu reģistrā; (7) 60% kā kritērijs izglītības iestādēm attiecībā uz valsts valodas eksaminācijas rezultātiem gada laikā; (8) 50% kā kritērijs izglītības iestādēm attiecībā uz transportlīdzekļu vai traktortehnikas vadītāja kvalifikācijas iegūšanas eksāmenu rezultātiem gada laikā; (9) Izglītības pakalpojuma īstenotājs pēdējā gada laikā nav būtiski pārkāpis pasākumu īstenošanas nosacījumus.

LM skatījumā pieaugušo izglītības jomā Latvijā (ne tikai attiecībā uz bezdarbnieku mācību organizēšanu, bet arī citām mērķa grupām, piemēram, nodarbinātajiem, komerc klientiem u.c.) kā vitāli svarīga saglabājas kvalitātes nodrošināšana ar konkrētu un izmērāmu kritēriju piemērošanu, kā arī pastāvīga satura kvalitātes uzraudzība no Izglītības kvalitātes valsts dienesta puses (IKVD). Līdz ar to paralēli jāstiprina IKVD loma un pilnvaras, kuras IKVD varētu efektīvi pielietot uzraudzības procesā. NVA un IKVD sadarbības rezultātā tiek papildus nodrošinātas izglītības iestāžu un mācību programmu pārbaudes gan īstenošanas vietās vai pieslēdzoties tiešsaistes apmācību grupām, gan profesionālās izglītības un neformālās izglītības programmās, kā arī pārbaudot izglītības programmu īstenošanas vietu un akreditācijas atbilstību normatīvo aktu prasībām.

Ar 17.08.2021. un 20.08.2021. grozījumiem MK noteikumos Nr. 75 tika paredzēts atbalsts atvērto tiešsaistes kursu platformu (MOOC) mācību īstenošanai “Nākotnes prasmju iniciatīva” ietvaros, pilnveidojot NVA reģistrēto bezdarbnieku iesaistes mehānismu atvērtajos tiešsaistesursos, kā arī nosakot jaunu atbalstāmo mērķa grupu tajos – bezdarba riskam pakļautās personas (nodarbinātie). Vienlaikus, lai intensificētu bezdarbnieku un darba meklētāju kvalifikācijas un prasmju paaugstināšanu, tādējādi uzlabojot konkurētspēju darba tirgū, tika palielināts viena gada iesaistes biežums (no divām līdz trīs reizēm) neformālās izglītības, profesionālās pilnveides programmās, modulārās profesionālās izglītības programmas studiju moduļu vai studiju kursa apguvē.

3.2. Karjeras atbalsts un darba tirgus prognozēšana

Karjeras izvēles atbalsts, pieaugušo izglītība, kā arī kvalitatīva profesionālā izglītība ir svarīgi elementi, lai atbilstoši atbildētu uz tādiem darba tirgus attīstības izaicinājumiem kā robotizācija un digitalizācija. Protams, jāapzinās, ka ne visas darba vietas var pilnībā automatizēt vai aizstāt ar mākslīgo intelektu, noteikti saglabāsies specifiski pienākumi un prasmes, piemēram, komunikācijas prasmes, kritiskā domāšana, problēmu risināšana un plānošanas iemaņas, saskarsme ar cilvēkiem. Sociālā aprūpe ir viena no šādām jomām. Tādējādi šīs nepieciešamās prasmes regulāri tiek pārskatītas, izvērtētas un ar Apmācību komisijas lēmumiem atbilstoši darba tirgus pieprasījumam un NVA datu analīzei arī piedāvātas NVA klientiem. Savukārt iedzīvotājiem, jo īpaši jauniešiem un iedzīvotājiem, kas vēlas pārkvalificēties, lēmumi par karjeras izvēli jāpieņem atbildīgi un pārdomāti, arī stiprinot savas individuālās digitālās un citas prasmes, piemēram, uz uzņēmējdarbību un uz inovācijām orientētas kompetences. Te būtiskas arī darba tirgus prognozes un to atspoguļojums lietotājiem draudzīgā veidā, pie kā strādā NVA un Ekonomikas ministrija darba tirgus apsteidzošo pārkārtojumu sistēmas ietvaros.

No 2018. gada 13. augusta līdz 2021. gada 12. augustam NVA īstenoja Eiropas Reģionālās attīstības fonda projektu Nr. 2.2.1.1/17/I/032 “Darbaspēka piedāvājuma un pieprasījuma prognozēšanas un monitoringa sistēmas izveide”. Projekta mērķis bija nodrošināt iedzīvotājiem, t.sk. saimnieciskās darbības veicējiem, ērtus, mūsdienu prasībām atbilstošus un funkcionāli pilnvērtīgus publiskos pakalpojumus, uzlabot NVA darbības efektivitāti, izmantojot

informācijas un komunikācijas tehnoloģiju sniegtās iespējas. Projektā tika izveidota “Darba tirgus atspoguļošanas platforma” (pieejama: <https://prognozes.nva.gov.lv/lv> un <https://prognozes.em.gov.lv/lv>), kas nodrošina datu publicēšanu un interaktīvu attēlošanu, ērti pārskatāmu informāciju par darba tirgus pieprasījumu un piedāvājumu, kā arī informāciju par izglītības iespējām. Vienlaikus, lai apzinātu Covid-19 rezultātā radītās krīzes ietekmi uz darba tirgus situāciju kopumā, situāciju darba tirgū un tendences darbaspēka piesaistē un noturēšanā, tika izveidotas darba devēju ekspress aptaujas anketas Eiropas Sociālā fonda projekta Nr. 7.1.2.2/16/I/001 “Darba tirgus prognozēšanas sistēmas pilnveide” ietvaros (plašāk skat. <https://www.nva.gov.lv/lv/darba-tirgus-prognozes>). Ekspressaptaujas tiks īstenotas arī 2022.gadā.

3.3. Sabiedrības informēšana un mācību ietekmes izvērtējumi

Atbilstoši starptautiskajai praksei, kas paredz informācijas, konsultāciju un karjeras vadības prasmju nodrošinājumu pieaugušo izglītībā, NVA to klientu informētāka un mērķētāka pakalpojuma izvēlē nodrošina:

(1) **E-vides risinājumus:** darba tirgus monitoringa sistēma (IKT darba tirgus prognožu rīks; informācija par vidējo atlīdzību profesijā; “Izglītības iestāžu meklētāja rīks”; informācija par iepriekšējo izglītojamo mācību novērtējumu); e-kursi: “Finanšu pratība. Mana nauda šodien un rīt.”; “Motivācijas vēstules sagatavošana un sagatavošanās darba intervijai”, “Kā veidot efektīvu darba meklēšanas stratēģiju”; “Tests zināšanu pārbaudei angļu valodā”; testus komunikatīvo un organizatorisko prasmju līmeņa noteikšanai.

(2) **Bezdarbnieku profilēšanu, karjeras konsultācijas.**

(3) **Tiešo komunikāciju ar bezdarbniekiem un darba devējiem, t.sk. NVA darbības stratēģijas 2021. - 2023.gadam ietvaros, NVA filiālēs, zvanu centrā, oficiālajā e-pastā, portālā *Latvija.lv* un Dzīves situāciju aprakstos portālā <https://mana.latvija.lv/>, NVA kontos sociālo tīklu platformās.**

(4) Par mācību iespējām sabiedrība tiek informēta: **sabiedrisko attiecību ietvaros, izmantojot informāciju NVA mājaslapā; sociālajos tīklos, informatīvajos materiālos (bukleti, baneri); mediju attiecības (bezmaksas publicitāte TV, radio, presē, kas izriet no žurnālistu veidotiem sižetiem un raidījumiem); publiskajos pasākumos** (NVA vakanču gadatirgi, semināri darba devējiem, izglītības

iestādēm); Digitālās nedēļas pasākumu ietvaros; sadarbībā ar pašvaldībām (regulāri nodrošinot informācijas apmaiņu ar pašvaldību sociālo dienestu pārstāvjiem un aicinot pašvaldību publicēt informāciju par NVA pakalpojumiem savos masu medijos un sociālo tīklu kontos).

(5) Valsts pārvaldes vienotās tīmekļvietņu platformas virtuālā asistenta **Zintis** atbalstu, kurš var sniegt atbildes par dažādiem NVA pakalpojumiem, tostarp par apmācību veidiem; karjeras testiem un CV sagatavošanu. Virtuālā asistenta sniegtās atbildes ietver aktīvās saites uz klientu interesējošo pasākumu.

4. 2021.gadā NVA īstenotie aktīvās darba tirgus politikas pasākumi, kuru mērķis ir uzlabot personu konkurētspēju darba tirgū

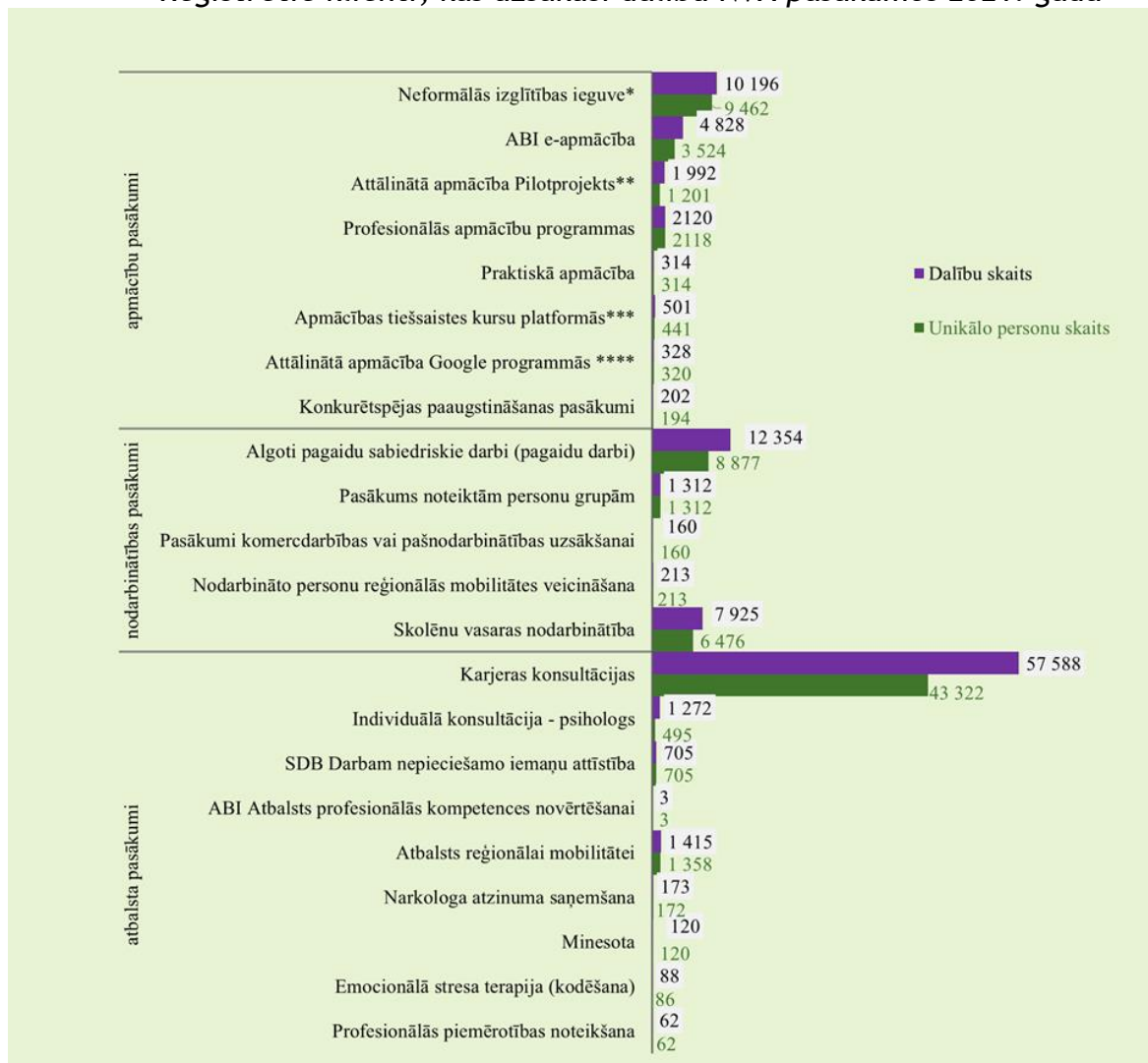
2021. gada 12 mēnešos dalību NVA pasākumos (t.sk. konkurētspējas paaugstināšanas pasākumos (turpmāk - KPP) un karjeras konsultācijās) uzsāka 64 476 personas (unikālās personas), kas piedalījās 103 871 aktivitātēs. ADTP pasākumiem izlietoti 31,9 milj. eiro (2008. gadā - 11 milj., 2009. gadā - 32 milj., 2010. gadā - 64 milj., 2011. gadā - 50 milj., 2012. gadā - 31,2 milj., 2013. gadā - 32,1 milj. latu, 2014. gadā - 38,4 milj. eiro, 2015. gadā - 26 milj. eiro, 2016. gadā - 34,3 milj. eiro, 2017. gadā - 39,5 milj. eiro, 2018. gadā - 38,7 milj. eiro, 2019. gadā - 31,6 milj. eiro, 2020. gadā - 27,4 milj. eiro), t.sk. Eiropas Sociālā fonda (turpmāk - ESF) līdzfinansējums. 2021. gada janvārī - decembrī darbā iekārtojās 59 672 bezdarbnieki, no kuriem 10 053 (16,8%) ir iekārtojušies darbā pēc kāda NVA aktīvā nodarbinātības pasākuma pabeigšanas (izņemot KPP informatīvās dienas).

2020. gadā, organizējot NVA reģistrēto bezdarbnieku un darba meklētāju iesaisti apmācībās tiešsaistes kursu platformās (Coursera, LU Open Mind, IT Izglītības fonds), iesāktā iniciatīva tika turpināta 2021. gadā, piedāvājot apmācības bezmaksas Google programmās digitālo prasmju apguvei un pilotprojekta "Nākotnes prasmju iniciatīva" pasākuma "Atbalsts programmu apguvei atvērto tiešsaistes kursu platformās" (turpmāk - pilotprojekts "Nākotnes prasmju iniciatīva") ietvaros, ar mērķi nodrošināt prasmju paaugstināšanu atbilstoši darba tirgus pieprasījumam, lai sekmētu bezdarbnieku un darba meklētāju ātrāku atgriešanos darba tirgū pēckrīzes periodā. Vienlaikus, sākot ar 2021. gada septembri, tika iekļauta jauna atbalstāmā mērķgrupa - bezdarba riskam pakļautās personas (turpmāk - nodarbinātie), lai sekmētu nodarbināto kvalifikācijas celšanu labāk apmaksātam un produktīvākam darbam.

NVA reģistrēto bezdarbnieku, darba meklētāju un nodarbināto (ja attiecināms) iesaistes rādītāji NVA organizētos pasākumos ir atspoguļoti 4. attēlā.

Attēls Nr.4

Reģistrētie klienti, kas uzsākuši dalību NVA pasākumos 2021. gadā

* t.sk. traktortehnikas un transportlīdzekļu apmācība

** LU Open Minded, IT Izglītības fonds, Coursera

*** Pilotprojekts "Nākotnes prasmju iniciatīva"(t.sk.nodarbinātie)

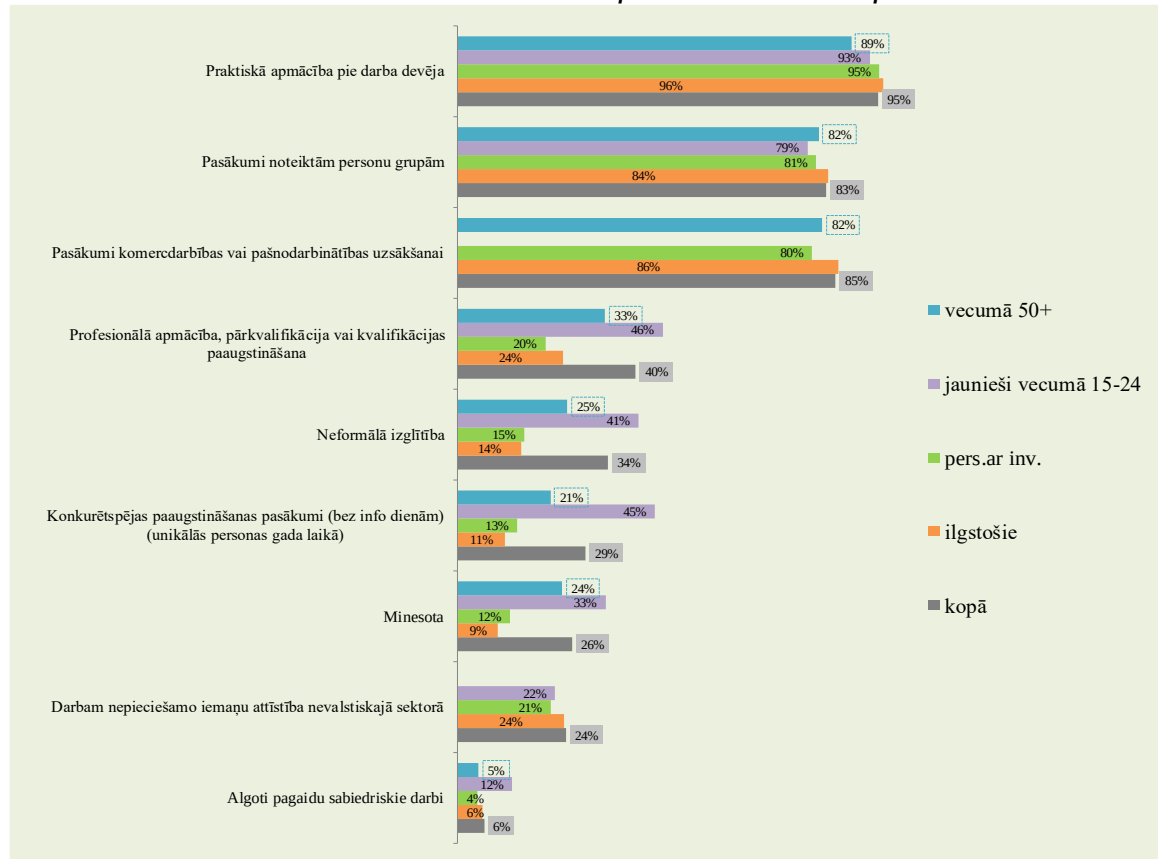
****t.sk. nodarbinātie

Avots: NVA

NVA apkopo informāciju par personām, kas ir iekārtojušās darbā pirmo sešu mēnešu laikā pēc pasākumu pabeigšanas¹¹ (skatīt 5. attēlu).

¹¹ Darbā iekārtošanās tiek rēķināta, ņemot vērā tos bezdarbniekus, kas 6 mēnešu laikā pēc dalības pasākumā ir iekārtojušies darbā pēdējo 12 mēnešu laikā (ar 6 mēnešu nobīdi, lai vērtētajā periodā visiem pasākumu pabeigušajiem bezdarbniekiem jau būtu 6 mēneši pēc pasākuma beigām).

Bezdarbnieku darbā iekārtošanās pēc dalības ADTP pasākumos

Datu avots: NVA

Bezdarbnieku mērķa grupu iesaiste ADTP pasākumos: 2021. gadā ADTP pasākumos (t.sk. KPP) piedalījās 10 037 ilgstošie bezdarbnieki (unikālās personas) - visvairāk iesaistījās pasākumā „Algoti pagaidu sabiedriskie darbi”, kas palīdz uzturēt darba iemaņas, pasākumā „Algu subsīdiu atbalsta pasākums”, kas vērsts uz bezdarbnieku nodarbināšanu valsts līdzfinansētajās darba vietās ārkārtējās situācijas izraisīto seku mazināšanai, un neformālās un profesionālās izglītības apgūvē, tādējādi pielāgojoties darba tirgus mainīgajām prasībām un paaugstinot savas iespējas integrēties darba tirgū. 2021. gada 12 mēnešos darbā iekārtojušies 9 291 ilgstošie bezdarbnieki, no kuriem 4 815 (51,8 %) ilgstošie bezdarbnieki bija iekārtojušies darbā pēc kāda aktīvā NVA pasākuma pabeigšanas (izņemot KPP informatīvās dienas).

2021. gadā ADTP pasākumos (t.sk. KPP) piedalījās 10 248 bezdarbnieki **vecumā 50 gadi un vairāk** (unikālās personas). Gados vecāki reģistrētie bezdarbnieki visvairāk iesaistījās pasākumā „Algoti pagaidu sabiedriskie darbi”,

neformālās izglītības apgūvē, algu subsīdiu atbalsta pasākumā. 2021. gada janvārī - decembrī darbā iekārtojās 16 149 bezdarbnieki vecumā 50 gadi un vairāk, no kuriem 2 825 (17,5 %) bija iekārtojušies darbā pēc kāda aktīvā pasākuma pabeigšanas (izņemot KPP informatīvās dienas).

Savukārt uz **personām ar invaliditāti** vērstie ADTP pasākumi ir veicinājuši šo bezdarbnieku grupas iekļaušanos sabiedrībā un darba tirgū, ļaujot izprast darba tirgus prasības un sekmējot iekārtošanos pastāvīgā darbā, par ko liecina arī statistika. Proti, 2021. gadā ADTP pasākumos (t.sk. KPP) piedalījās 4 044 personas ar invaliditāti (unikālās personas), visvairāk iesaistījās pasākumā „Algoti pagaidu sabiedriskie darbi”, neformālās izglītības apgūvē, algu subsīdiu atbalsta pasākumā. Tāpat 2021. gada 12 mēnešos darbā iekārtojās 3 795 personas ar invaliditāti, no kurām 1 196 (31,5 %) personas darbā iekārtojās pēc kāda aktīvā NVA pasākuma pabeigšanas (izņemot KPP informatīvās dienas). Bezdarbniekiem ar invaliditāti nepieciešamības gadījumā tiek piešķirtas vienreizējas dotācijas apmācību vai darba vietas pielāgošanai personas ar invaliditāti vajadzībām, segtas asistentu pakalpojumu izmaksas, kas saistītas ar nokļūšanu līdz mācību, prakses vai darba vietai, kā arī tiek segtas surdotulku, ergoterapeitu un citu speciālistu pakalpojumu izmaksas.

2021.gadā no 8. līdz 12. novembrim NVA rīkoja tiešsaistes pasākumu “Atvērto durvju dienas personu ar invaliditāti nodarbinātībai”, kuru gaitā darba devēji tika informēti par valsts atbalstu personu ar invaliditāti nodarbināšanai un darba devēju ieguvumiem, nodarbinot darba ņēmējus ar invaliditāti. Darba devējus uzrunāja un darba ņēmēju ar invaliditāti nodarbināšanas jautājumus skaidroja Labklājības ministrijas pārstāvis, NVA speciālisti, ergoterapeits un darba devēji, kuri nodarbina personas ar invaliditāti.

Lai informētu darba devējus, sekmējot bezdarbnieku ar invaliditāti iesaisti darba tirgū, NVA 2021. gadā (sākot ar novembri) nodrošināja darba devējiem (jebkurai juridiskai vai fiziskai personai ar tiesībām nodarbināt) vai to noteiktiem pārstāvjiem un NVA darbiniekiem konsultācijas par bezdarbnieku ar invaliditāti nodarbināšanu. Konsultācija ietver informāciju par šādām tēmām:

- bezdarbnieku ar invaliditāti komunikācijas un nodarbināšanas specifika atbilstoši invaliditātes veidam (kustību, redzes, dzirdes, garīga rakstura, t.sk. komunikācija ar personām, kurām ir garīga rakstura traucējumi u.c. invaliditāte);
- komunikācijas barjeru un stereotipu mazināšana darba kolektīvā;

- konfliktu un problēmsituāciju risināšana;
- citi aktuālie jautājumi, kas saistīti ar bezdarbnieku ar invaliditāti nodarbinātības veicināšanu.

2021. gadā konsultācijas saņēma 51 darba devējs (vai tā pārstāvis) no visas Latvijas un 115 NVA darbinieki. 2022. gadā plānots turpināt konsultāciju sniegšanu darba devējiem, kā arī nodrošināt konsultācijas NVA darbiniekiem, tādā veidā ceļot NVA darbinieku kompetenci un darba efektivitāti.

2021. gada 12 mēnešos NVA organizētajos pasākumos (t.sk. KPP) piedalījās 1833 **jaunieši** (15 - 24 gadi) bezdarbnieki (unikālās personas). 2021. gada 12 mēnešos darbā iekārtojās 5 858 jaunieši, no kuriem 665 (11,4 %) darbu atrada pēc kāda aktīvā NVA pasākuma pabeigšanas (izņemot KPP informatīvās dienas). Dalību skaitu, kur viens cilvēks var būt piedalījies vairākās aktivitātēs, skat. 5. tabulā.

Tabula Nr.5

Jauniešu iesaiste aktīvajos nodarbinātības pasākumos (t.sk. ESF projektā “Atbalsts bezdarbnieku izglītībai”)

Pasākuma nosaukums	2021.gads		
	Kopā	Sievietes	Vīrieši
Uz jauniešiem (15 - 24 gadi) vērstie atbalsta pasākumi (dalību skaits)	2469	1467	1002
Pasākumi komercdarbības vai pašnodarbinātības uzsākšanai	0	0	0
Profesionālā apmācība	137	93	44
Darbam nepieciešamo iemaņu attīstība nevalstiskajā sektorā	334	232	102
Neformālā izglītība	437	347	90
Traktortehnikas/transportlīdzekļu vadītāju apmācība	196	8	188
Konkurētspējas paaugstināšanas pasākumi	7	4	3
Pasākumi noteiktām personu grupām	56	21	35
Pasākumi noteiktām personu grupām ārkārtējās situācijas izraisīto seku mazināšanai	109	47	62
Praktiskā apmācība	68	46	22
Mobilitātes veicināšana	142	22	120
Nodarbināto personu reģionālās mobilitātes veicināšana	17	9	8
Algotie pagaidu sabiedriskie darbi	137	61	76
Apmācības tiešsaistes kursu platformās (google,coursera, LUOpenMinded u.c.)	173	140	33
E-apmācība	609	405	204
Atbalsta pasākumi SDB ietvaros	43	31	12
Atbalsts personām ar atkarības problēmām - Minesota	4	1	3

Avots: NVA

Atbalsts jauniešu nodarbinātībai un izglītībai Latvijā

Jaunieši sadarbībā ar NVA karjeras konsultantu un citiem speciālistiem var noskaidrot savas stiprās puses, saņemt informāciju par Latvijā pieejamām darbavietām, iegūt jaunas prasmes un pirmo darba pieredzi, kā arī saņemt atbalstu uzņēmējdarbības uzsākšanai. Dalība piemērotu pasākumu iesaistē tiek noteikta, balstoties uz profilēšanas rezultātiem, t.sk., ņemot vērā jaunieša iepriekšējo pieredzi darba tirgū, iegūto izglītību, kā arī iemaņu un prasmju līmeni, motivāciju. Pieteikties atbalsta saņemšanai ir iespējams NVA filiālēs visā Latvijā.

NVA īsteno šādus pasākumus, kuru ietvaros ir iespējams piedalīties jauniešiem-bezdarbniekiem:

1) konsultācijas un darba meklēšanas atbalsts:

- karjeras konsultācijas,
- individuālas psihologa konsultācijas,
- motivācijas atbalsta pasākums ar mentoru personām ar invaliditāti,
- profesionālās piemērotības noteikšanas pasākums personām ar invaliditāti,

2) prasmju pilnveides pasākumi:

- darba tirgum nepieciešamo pamatprasmju apguve (komunikācijas prasmes, digitālās prasmes, sociālās un pilsoniskās prasmes, ievads un pamatzināšanas atsevišķās nozarēs),
- darba tirgū nepieciešamo papildus prasmju apguve (datorkursi, valodu kursi),
- tiešsaistes platformu kursi,
- jaunas profesijas apguve vai profesionālās pilnveides kursi,
- praktiskā apmācība pie darba devēja,

3) nodarbinātības atbalsta pasākumi:

- subsidētās darba vietas,
- mazā biznesa un pašnodarbinātības atbalsts (ar biznesa ideju konkursu un grantu),
- reģionālās mobilitātes atbalsts nokļūšanai uz darbu,
- pasākums darbam nepieciešamo iemaņu attīstībai (jauniešiem 18-29 gadi un personām ar invaliditāti, attiecīgi biedrību un nodibinājumu statūtos minēto funkciju un augstākās izglītības iestāžu akadēmisko un pētniecisko funkciju nodrošināšanai, pasākums vērsts uz bezdarbnieku aktivitātes veicināšanu sabiedrības labā bez nolūka gūt peļņu),
- algoti pagaidu sabiedriskie darbi (bezdarbniekiem, kuri nesaņem bezdarbnieka pabalstu).

Tāpat NVA ikgadēji īsteno skolēnu (15-20 gadi) **vasaras nodarbinātības pasākumu**, kura mērķis ir sniegt skolēniem praktisku atbalstu karjeras vadības prasmju attīstībai, dot ieskatu darba pasaulē un darba tirgus funkcionēšanas pamatprincipos, iepazīt darba līguma attiecības, apgūt darba drošības pamatprasības, pilnveidot prezentācijas, komunikācijas, sadarbības, organizatoriskās, plānošanas, citas prasmes, iemācīt atbildību par darba rezultātu, organizēt savu laiku un sadzīvi, sniegt noderīgas atziņas izmantošanai tālākajos karjeras izglītības procesos. 2021. gadā vasaras nodarbinātības pasākumā iesaistījās 7 925 skolēni (4 399 sievietes, 3 526 vīrieši).

4.1. Profesionālā apmācība, pārkvalifikācija un kvalifikācijas paaugstināšana un neformālās izglītības ieguve

Atbilstoši MK noteikumos Nr. 75, Ministru kabineta 2014. gada 23. decembra noteikumos Nr. 836 "Paaugstināt bezdarbnieku kvalifikāciju un prasmes atbilstoši darba tirgus pieprasījumam" (turpmāk - MK noteikumi Nr. 836) noteiktajam, profesionālā pārkvalifikācija vai pilnveide un neformālās izglītības ieguve ietver:

- **profesionālās tālākizglītības programmu apguvi**, kas dod iespēju bezdarbniekiem iegūt profesionālo kvalifikāciju. Pēc attiecīgās programmas apguves bezdarbnieks kārtā profesionālās kvalifikācijas eksāmenu. Bezdarbniekam, kurš nokārtojis profesionālās kvalifikācijas eksāmenu, saskaņā ar profesionālās izglītības ieguvi regulējošajiem normatīvajiem aktiem izsniedz profesionālās kvalifikācijas apliecību. Programmas var īstenot modulārās izglītības programmas veidā, pēc to apguves bezdarbniekam izsniedz izglītību apliecinošu dokumentu (apliecību par attiecīgā moduļa vai moduļu apguvi);
- **profesionālās pilnveides izglītības programmu apguvi**, kas dod iespēju pilnveidot profesionālo meistarību un apgūt mainīgajām darba tirgus prasībām atbilstošas sistematizētas profesionālās zināšanas un prasmes. Saskaņā ar profesionālās izglītības ieguvi regulējošajiem normatīvajiem aktiem izsniedz profesionālās pilnveides izglītības apliecību;
- **neformālās izglītības programmu apguvi**, kas ietver mainīgajām darba tirgus prasībām atbilstošu sistematizētu sociālo un profesionālo pamatprasmju apguvi, noslēguma pārbaudījumu organizēšanu, t.sk. valsts valodas prasmes pārbaudes eksāmenus. Pēc neformālās izglītības programmu apguves izsniedz iegūtās zināšanas apliecinošu dokumentu;
- **transportlīdzekļu (t.sk. traktortehnikas) vadīšanas apmācības**, kas ietver pirmās palīdzības kursu apguvi un transportlīdzekļu un traktortehnikas vadītāja kvalifikācijas iegūšanas eksāmenus;
- **augstākās izglītības iestādes studiju moduļu vai studiju kursu apguve**, kas ietver izglītības programmas apguvi un izglītības apliecības saņemšanu akreditēta studiju virziena licencētas studiju programmas ietvaros un

nodrošina sekmīgai iesaistei darba tirgū nepieciešamās mūžizglītības prasmes;

- **atvērto tiešsaistes kursu platformā piedāvātu augstākās izglītības iestādes vai nozares uzņēmuma izstrādātu mācību programmu apguve** kādā no Eiropas Savienības oficiālajām valodām, kas dod iespēju pilnveidot vai iegūt darba tirgum nepieciešamās zināšanas, prasmes un specializāciju un ietver attiecīgās programmas apguvi un apliecinājuma dokumenta saņemšanu.

Aktīvā nodarbinātības pasākuma „Profesionālās tālākizglītības un profesionālās pilnveides izglītības programmu īstenošana bezdarbniekiem” MK noteikumu Nr. 75 26. punkts nosaka šī pasākuma bezdarbnieku iesaistes kritērijus. Bezdarbniekam, izsakot vēlmi iesaistīties apmācību pasākumā, NVA filiāle pārbauda bezdarbnieka atbilstību pasākuma mērķa grupai pēc sekojošiem kritērijiem:

- bezdarbnieka iepriekš iegūtā profesionālā kvalifikācija vai profesionālā pieredze nav pieprasīta darba tirgū vai tā neatbilst attiecīgajai profesijai noteiktajām prasībām un tāpēc nav iespējams atrast piemērotu darbu;
- bezdarbnieks ir zaudējis profesionālās prasmes, jo pēdējo triju gadu laikā nav strādājis iegūtajā profesijā;
- bezdarbniekam nav iepriekš iegūtas profesionālās kvalifikācijas.

Profesionālajā pilnveidē, modulārajās profesionālajās programmās, augstākās izglītības studiju moduļa vai studiju kursa apgūvē, kā arī neformālā izglītībā un transportlīdzekļu un traktortehnikas vadītāju apmācībā NVA klientu iesaista, ja viņa prasmes neatbilst mainīgajām darba tirgus prasībām (vai šīs prasmes ir nepietiekamas) un šā iemesla dēļ ir grūti atrast darbu. Tādējādi viena gada laikā iesaistot ne vairāk kā triju programmu apgūvē, savukārt profesionālajā tālākizglītībā ne agrāk kā divus gadus pēc iepriekšējās profesionālās tālākizglītības programmas pabeigšanas, ja bezdarbnieks šajā periodā ir bijis nodarbināts vismaz divus mēnešus, izņemot gadījumus, kad apmācības organizē pēc darba devēja pieprasījuma. Papildus saskaņā ar MK noteikumiem Nr. 75, pirms iesaistes bezdarbnieku un darba meklētāju apmācībā, personai ir tiesības saņemt karjeras konsultāciju.

2021. gadā profesionālajā pārkvalifikācijā un pilnveidē pavisam iesaistījās 2 120 personas (ieskaitot jauniešus). 2021. gadā no profesionālās apmācības uzsākušo kopskaita tika atskaitīts 361 bezdarbnieks jeb 17 %. Biežākie

atskaitīšanas gadījumi (24,4 %) bija veselības stāvokļa dēļ, iekārtošanās darbā dēļ (39,6 %), līguma pārkāpumu dēļ (6,4 %).

Vidējās izmaksas 2021. gada profesionālās tālākizglītības un profesionālās pilnveides programmu apguvē bija 883 eiro (t.sk. apmācību maksa 684 eiro un stipendija 216 eiro), kur viena profesionālās tālākizglītības programmu apguvē iesaistītā 2021. gadā faktiskās vidējās izmaksas veidoja 1275 eiro, t.sk. mācību maksa 877 eiro un stipendija 285 eiro. Savukārt profesionālās pilnveides programmu apguvē iesaistītā 2021. gadā vidējās izmaksas veidoja 491 eiro, t.sk. mācību maksa 400 eiro un stipendija 100 eiro.

Profesionālās tālākizglītības un pilnveides, kā arī neformālās izglītības programmu piešķirtais un izlietotais finansējums, kā arī iesaistes rādītāji atbilstoši projektiem un budžeta finansēšanas avotiem ir atspoguļoti 6. tabulā.

Tabula Nr.6

Profesionālās un neformālās apmācības finansējums un iesaistīto skaits

Pasākuma nosaukums	2021.g. faktiski izlietots (EUR)	Pārejošo klientu skaits	No jauna iesaistīto klientu skaits 2021. g.	Kopā
Apmācības finansējums un pasākumos iesaistīto skaits. ESF projekts "Atbalsts bezdarbnieku izglītībai"				
Profesionālā apmācība	1 963 701	596	2120	2716
Neformālā izglītība, t.sk.valsts valodas apguve, transportlīdzekļu un traktortehnikas vadītāju apmācība	5 762 533	952	10180	11132
Apmācība pie darba devēja	697 024	168	314	482
Apmācības finansējums un pasākumos iesaistīto skaits. Nodarbinātības speciālais budžets				
Valsts valodas apmācība (bez starpniekvalodas)	13 794	-	16	16

Avots: NVA

Savukārt NVA klientu iesaiste un izlietotais finansējums atbilstoši katrā no izglītības veidiem atspoguļota 7. tabulā.

Tabula Nr.7

2021.gadā mācību pasākumos iesaistīto skaits

Apmācību pasākumi	Dalībnieku skaits 2021.g. (t.sk. pārejošie no 2020.gada)	Izlietotais finansējums (EUR)
Profesionālā pilnveide	969	460 985
Profesionālā tālākizglītība	1747	1 502 716
Valsts valodas apguve (neformālā izglītība)	1621	796 890

Datorprasmju un svešvalodu apguve (neformālā izglītība)	6891	3 163 896
Traktortehnikas vadītāju apmācība apguve	1094	773 080
Transportlīdzekļu vadītāju apmācība	1542	1 028 668
Praktiskā apmācība pie darba devēja	482	697 024
Konkurētspējas paaugstināšanas pasākumi	202	28 292
Atbalsts profesionālās kompetences novērtēšanai	3	208

Avots: NVA

Mācības 2021. gadā veiktas šādās profesionālās tālākizglītības programmās - aprūpētājs (210), lokmetinātājs metināšanā ar mehanizēto iekārtu aktīvās gāzes vidē (MAG) (174), loģistikas darbinieks (160), klientu apkalpošanas operators (151), konditora palīgs (99), šuvējs (97), pavāra palīgs (95), elektrotehniķis (48), lokmetinātājs metināšanā ar volframa elektrodu inertās gāzes vidē (TIG) (47), lokmetinātājs metināšanā ar mehanizēto iekārtu inertās gāzes vidē (MIG) (30).

Profesionālās pilnveides izglītības programmu kopās - mazā biznesa organizēšana (473), projektu vadība (323), grāmatvedība (104), praktiskais mārketinga (26).

Bezdarbnieku portrets profesionālajā apmācībā ar kuponu metodi ir atspoguļots 8. tabulā.

Tabula Nr.8

Uzsākuši profesionālo apmācību ar kuponu metodi 2021.gadā

	Kopējais skaits	% no kopējā skaita	Sievietes	Vīrieši
	2120		1564	556
Ilgstošie bezdarbnieki	432	20,4	335	97
Jaunieši - bezdarbnieki vec.15-24 gadi	137	6,5	93	44
Bezdarbnieki ar invaliditāti	204	9,6	127	77
Personas pēc atbrīvošanas no ieslodzījuma	1	0,0	0	1
Personas pēc bērna kopšanas atvaļinājuma	18	0,8	18	0
Bezdarbnieki vecumā 50+	501	23,6	362	139
Bezdarbnieki pirmspensijas vecumā	123	5,8	84	39
Pēc izglītības				
Augstākā izglītība	700	33,0	575	125
Profesionālā izglītība	598	28,2	420	178
Vidējā vispārējā izglītība	605	28,5	424	181
Pamatizglītība	211	10,0	141	70
Zemāka par pamata	6	0,3	4	2
Pa vecuma grupām				
15-19 gadi	18	0,8	13	5
20-24 gadi	119	5,6	80	39
25-29 gadi	279	13,2	190	89

30-34 gadi	362	17,1	290	72
35-39 gadi	297	14,0	228	69
40-44 gadi	284	13,4	218	66
45-49 gadi	260	12,3	183	77
50-54 gadi	204	9,6	143	61
55-59 gadi	214	10,1	163	51
60 gadi un vairāk	83	3,9	56	27
Pēc bezdarba ilguma				
Līdz 6 mēnešiem	1065	50,2	766	299
No 6 līdz 12 mēnešiem	623	29,4	463	160
No 1 līdz 3 gadiem	401	18,9	311	90
3 gadi un vairāk	31	1,5	24	7

Avots: NVA

2021. gadā mācību īstenošana attālināti ārkārtējās situācijas laikā:

2021. gadā profesionālās izglītības programmu īstenošanu ietekmēja Covid-19 epidemioloģiskie ierobežojumi. Līdz 2021. gada 6. aprīlim turpinājās 2020. gada 9. novembrī izsludinātā ārkārtējā situācija, kuras laikā mācību īstenošana notika attālināti. Pēc ārkārtējās situācijas atcelšanas mācību process tika organizēts atbilstoši Ministru kabineta noteikumos Nr. 360 "Epidemioloģiskās drošības pasākumi Covid-19 infekcijas izplatības ierobežošanai" (turpmāk - MK noteikumi Nr. 360) noteiktajiem nosacījumiem, kuri tika mainīti vairākkārt. Mācības, t.sk. praktiskās nodarbības klātienē, varēja notikt ievērojot vairākus nosacījumus: 14 dienu kumulatīvo saslimšanas gadījumu skaitu uz 100 000 iedzīvotājiem; iknedēļas testēšanu; noteikumi telpu platībai uz vienu dalībnieku; ventilācijas prasības, kā arī bija jābūt derīgam vakcinācijas sertifikātam vai negatīvam Covid-19 testam. 2021. gada 11. oktobrī stājās spēkā Ministru kabineta noteikumi Nr. 622 "Epidemioloģiskās drošības pasākumi Covid-19 infekcijas izplatības ierobežošanai", kuros tika noteikts, ka mācības klātienē var notikt epidemioloģiski drošā vidē un tajās var piedalīties tikai ar derīgu Covid-19 vakcinācijas sertifikātu.

No 2021. gada 21. oktobra tika noteikti jauni ierobežojumi klātienē mācībās: teorētiskās nodarbības tika organizētas attālināti, bet praktiskās daļas apguve tika turpināta klātienē, ievērojot epidemioloģiskās drošības prasības (varēja piedalīties izglītojamie ar derīgu vakcinācijas vai pārslimošanas sertifikātu; iekštelpās visi lieto sejas maskas; izglītības iestādē ir noteikta kārtība un atbildīgā persona par epidemioloģiskās drošības pasākumu īstenošanu; nodrošina regulāru mācību telpu vēdināšanu astronomiskās stundas ietvaros atbilstoši izglītības iestādes apstiprinātajam katras mācību telpas individuālajam

vēdināšanas režīmam; nodrošina, lai dažādu grupu vai kursu izglītojamo grupas vienlaikus nepārklājas atrodoties vienā telpā (izņemot pārvietošanos) un ārtelpās). Kvalifikācijas prakses īstenošana klātienē tika apturēta līdz 15.11.2021. Pēc tam klātienes mācībās varēja piedalīties ar derīgu vakcinācijas sertifikātu.

Tabula Nr.9

2021.gadā īstenotās profesionālās tālākizglītības programmas, kuru īstenošana tika apturēta epidemioloģisko ierobežojumu dēļ

Nr. p.k.	Programmas nosaukums	Mācības uzsākušo skaits 2021.gadā
1.	Aprūpētājs	210
2.	Lokmetinātājs metināš. ar mehan.iek.akt. gāzes vidē (MAG)	174
3.	Loģistikas darbinieks	160
4.	Klientu apkalpošanas operators	151
5.	Konditora palīgs	99
6.	Šuvējs	97
7.	Pavāra palīgs	95
8.	Elektrotehniķis	48
9.	Lokmetinātājs metināš. ar volframa elektrodu inert. gāzes vidē (TIG)	47
10.	Lokmetinātājs metināš. ar mehan.iek.inert. gāzes vidē (MIG)	30
11.	Datorsistēmu tehniķis	21
12.	Mazumtirdzniecības komercdarbinieks	19
13.	Elektromontieris	18

Avots: NVA

2021. gadā izmaiņas transportlīdzekļu un traktortehnikas vadītāju apmācībā notika atbilstoši epidemioloģiskajai situācijai Latvijā, kā arī nosacījumi tika mainīti vairākkārt. 2021. gadā transportlīdzekļu vadītāju praktiskās nodarbības atsākās 1. martā, savukārt traktortehnikas vadītāju praktiskās braukšanas nodarbības atsākās 2021. gada 22. martā ar grozījumiem MK noteikumos Nr. 360. No 2021. gada 21. oktobra transportlīdzekļu vadītāju un traktortehnikas vadītāju teorētiskā apmācība turpinājās attālināti (sīkāk skatīt ziņojuma 10. tabulā), tajās piedalījās klienti, kuriem bija derīgs vakcinācijas vai pārslimošanas sertifikāts. Praktiskās braukšanas nodarbības tika pārtrauktas, bet kvalifikācijas eksāmenos piedalījās klienti ar derīgu negatīvu Covid-19 testēšanas sertifikātu vai derīgu vakcinēšanās vai pārslimošanas sertifikātu.

Tabula Nr. 10

2021.gadā attālināti īstenotās vadītāju apmācības, kuru vadīšanas praktiskās nodarbības tika apturētas epidemioloģisko ierobežojumu dēļ

Nr. p.k.	Programmas nosaukums	Mācības uzsākušo skaits 2021.gadā
1.	"C" kategorijas autovadītājs ar iepriekš iegūtu "B" kategoriju	890
2.	TR2 kateg. traktortehnikas vadītājs (tehnikai ar pilnu masu virs 7500 kg)	730
3.	"CE" kategorijas autovadītājs ar iepriekš iegūtu "C" kategoriju	390
4.	"TR4" kategorijas traktortehnikas "Ceļu būves mašīnas, buldozeri, ekskavatori, iekrāvēji un speciālās pašgājējmašīnas"	150
5.	"TR3" kategorijas traktortehnikas "Meža mašīnas, ekskavatori, iekrāvēji un speciālās pašgājējmašīnas"	132
6.	"D" kategorijas autovadītājs ar iepriekš iegūtu "C" kategoriju	83
7.	"D" kategorijas autovadītājs ar iepriekš iegūtu "C1" kategoriju	14
8.	"C" kategorijas autovadītājs ar iepriekš iegūtu "C1" kategoriju	10
9.	"D" kategorijas autovadītājs ar iepriekš iegūtu "D1" kategoriju	1

Avots: NVA

Laika periodā no 2020. gada 1.jūlija līdz 2021. gada 30.jūnijam dalību profesionālās apmācības ietvaros pabeidza 2 202 bezdarbnieki, no kuriem darbā pirmo 6 mēnešu laikā (periodā līdz 31.12.2021.) izdevās iekārtoties 959 personām jeb 43,6%.

Tabula Nr. 11

Darbā iekārtošanās pēc tālākizglītības programmu apguves (Top 10)

Nr. p.k.	Izglītības programma	% no apmācības pabeigušajiem*
1.	Autodiagnostiķis	73% no 11
2.	Lokmetinātājs metināšanā ar volframa elektrodu inertās gāzes vidē (TIG)	67% no 48
3.	Datorsistēmu tehniķis	59% no 32
4.	Elektrotehniķis	52% no 25
5.	Viesmīlis	50% no 22
6.	Lokmetinātājs metināšanā ar mehanizēto iekārtu inertās gāzes vidē (MIG)	49% no 55
7.	Loģistikas darbinieks	47% no 176
8.	Pavāra palīgs	47% no 43
9.	Lokmetinātājs metināšanā ar mehanizēto iekārtu aktīvās gāzes vidē (MAG)	44% no 209
10.	Klientu apkalpošanas operators	42% no 245

*Pabeiguši dalību periodā 2019. gada 1.jūlija - 2020. gada 30.jūnijam un iekārtojušies darbā pirmo 6 mēnešu laikā pēc pasākuma pabeigšanas (iekārtošanās darbā līdz 2020.gada 31.decembrim).

Avots: NVA

Vissekmīgākā darbā iekārtošanās pēc profesionālās pilnveides programmu apguves no 2020. gada 1.jūlija līdz 2021. gada 30.jūnijam ir atspoguļota 12.tabulā.

Tabula Nr. 12

Darbā iekārtošanās pēc profesionālās pilnveides programmu apguves

Nr. p.k.	Izglītības programma	% no apmācības pabeigušajiem*
1.	Grāmatvedība	51% no 116
2.	Projektu vadība	49% no 466
3.	Praktiskais mārketingš	50% no 38
4.	Mazā biznesa organizēšana	37% no 528
*Pabeiguši dalību periodā 2020. gada 1.jūlija - 2021. gada 30.jūnijam un iekārtojušies darbā pirmo 6 mēnešu laikā pēc pasākuma pabeigšanas (iekārtošanās darbā līdz 2021.gada 31.decembrim).		

Avots: NVA

2021. gadā no neformālās izglītības programmu apguvi (t.sk. transportlīdzekļa/traktortehnikas vadītāju apmācībā un programmā “Valsts valodas apguve”) uzsākušajiem 10 196 bezdarbniekiem un darba meklētājiem, mācības pabeidza 8 912 bezdarbnieki un darba meklētāji, bet 593 turpināja dalību pasākumā 2022. gadā. Savukārt 691 persona tika atskaitīta no mācībām (644 - attaisnotu iemeslu dēļ, 47 - neattaisnotu).

Viena neformālās izglītības programmu apguvē iesaistītā faktiskās vidējās izmaksas veidoja 513,5 eiro, t.sk. mācību maksa 350 eiro un stipendija 157 eiro. Savukārt transportlīdzekļu/ traktortehnikas vadītāju apmācībā iesaistītā 2021.gadā vidējās izmaksas veidoja 631 eiro, t.sk. apmācību maksa 610 eiro un stipendija 81 eiro.

Bezdarbnieku un darba meklētāju pieprasītākās neformālās izglītības programmas ir atspoguļotas 13. tabulā.

Tabula Nr. 13

Bezdarbnieku un darba meklētāju iesaiste valsts valodas, svešvalodu un datorzinības programmās 2021.gadā (Top 10)

Nr. p.k.	Izglītības programma	Klientu skaits
1.	Angļu valoda (ar priekšzināšanām) (Elementary)	775
2.	Datorzinības (ar priekšzināšanām)	701
3.	Angļu valoda (bez priekšzināšanām)	638
4.	Valsts valoda atbilstoši vidējam valsts valodas prasmes līmenim	608
5.	Angļu valoda (ar priekšzināšanām) (Lower Intermediate)	543
6.	Digitālais mārketingš	531
7.	Valsts valoda atbilstoši augstākajam valsts valodas prasmes līmenim	433

8.	Datorzinības (bez priekšzināšanām)	396
9.	Angļu valoda (ar priekšzināšanām) (Intermediate)	384
10.	Valsts valoda atbilstoši pamata valsts valodas prasmes līmenim	380

Avots: NVA

Laika periodā no 2020. gada 1. jūlija līdz 2021. gada 30. jūnijam dalību neformālajā izglītībā, izņemot valsts valodu, pabeidza 9 691 bezdarbnieki un darba meklētāji, no kuriem darbā pirmo 6 mēnešu laikā (periodā līdz 31.12.2021.) izdevās iekārtoties 3716 personām jeb 38,3 %. Savukārt valsts valodas apguvi minētajā laika periodā pabeidza 1720 NVA klienti, no kuriem darbā pirmo 6 mēnešu laikā (periodā līdz 31.12.2021.) izdevās iekārtoties 498 personām jeb 29,0 %.

Ziņojuma 14. tabulā ir atspoguļotas tās neformālās izglītības programmas, pēc kuru apguves bezdarbnieki uzrādīja augstākos darbā iekārtošanās rādītājus.

Tabula Nr.14

Darbā iekārtošanās pēc neformālās izglītības programmu apguves (Top 10)

Nr. p.k.	Izglītības programma	% no mācības pabeigušajiem *
1.	Biznesa angļu valoda (ar priekšzināšanām) (Advanced)	61% no 23
2.	Angļu valoda (ar priekšzināšanām) (Higher Intermediate)	58% no 175
3.	Zviedru valoda (bez priekšzināšanām)	56% no 54
4.	Datorprasmes grāmatvedībā (programma Horizon vai Balance)	55% no 76
5.	Datorprasmes grāmatvedībā (programma Jumis)	55% no 33
6.	Finanšu datu analīze un pārskatu sagatavošana Excel programmā	51% no 35
7.	Biznesa angļu valoda (ar priekšzināšanām) (Higher Intermediate)	50% no 90
8.	Krievu valoda (ar priekšzināšanām)	46% no 112
9.	Digitālais mārketing	45% no 107
10.	Norvēģu valoda (bez priekšzināšanām)	45% no 58
*Pabeiguši dalību periodā 2020.gada 1.jūlija - 2021.gada 30.jūnijam un iekārtojušies darbā pirmo 6 mēnešu laikā pēc pasākuma pabeigšanas (iekārtošanās darbā līdz 2021.gada 31.decembrim);		

Avots: NVA

Bezdarbnieku un darba meklētāju pieprasītākās 2021. gada transportlīdzekļu un traktortehnikas programmas ir atspoguļotas 15. tabulā.

Tabula Nr.15

Iesaiste transportlīdzekļu/traktortehnikas apmācībā 2021.gadā (Top 10)

Nr. p.k.	Izglītības programma	Skaits
1.	"C" kategorijas autovadītājs ar iepriekš iegūtu "B" kategoriju (ar 1. palīdzību) (kods 95)	677

2.	TR2 (ar 1.palīdzību) kategorijas traktortehnikas vadītājs (tehnikai ar pilnu masu virs 7500 kg) (96,5 h)	385
3.	TR2 kategorijas traktortehnikas vadītājs (tehnikai ar pilnu masu virs 7500 kg) (81,5 h)	345
4.	"CE" kategorijas autovadītājs ar iepriekš iegūtu "C" kategoriju	248
5.	"C" kategorijas autovadītājs ar iepriekš iegūtu "B" kategoriju (kods 95)	213
6.	"TR4" kategorijas traktortehnikas "Ceļu būves mašīnas, buldozeri, ekskavatori, iekrāvēji un speciālās pašgājējmašīnas"	107
7.	"TR3" kategorijas traktortehnikas "Meža mašīnas, ekskavatori, iekrāvēji un speciālās pašgājējmašīnas"	102
8.	"CE" kategorijas autovadītājs ar iepriekš iegūtu "C" kategoriju (ar 1. palīdzību) (kods 95)	75
9.	"TR4" (ar 1. palīdzību) kategorijas traktortehnikas "Ceļu būves mašīnas, buldozeri, ekskavatori, iekrāvēji un speciālās pašgājējmašīnas"	43
10.	"D" kategorijas autovadītājs ar iepriekš iegūtu "C" kategoriju	43

Avots: NVA

Ziņojuma 16. tabulā ir atspoguļotas tās transportlīdzekļu un traktortehnikas programmas, pēc kuru apguves bezdarbnieki uzrādīja augstākos darbā iekārtošanās rādītājus.

Tabula Nr. 16

Darbā iekārtošanās pēc transportlīdzekļu un traktortehnikas apmācībām (Top 10)

Nr. p.k.	Izglītības programma	% no mācības pabeiguša-jiem*
1.	"D" kategorijas autovadītājs ar iepriekš iegūtu "C1" kategoriju (ar 1. palīdzību)	86% no 7
2.	"D" kategorijas autovadītājs ar iepriekš iegūtu "C" kategoriju (ar 1. palīdzību)	59% no 39
3.	"CE" kategorijas autovadītājs ar iepriekš iegūtu "C" kategoriju (ar 1. palīdzību)	55% no 73
4.	"C" kategorijas autovadītājs ar iepriekš iegūtu "C1" kategoriju (ar 1. palīdzību) (kods 95)	54% no 13
5.	"D" kategorijas autovadītājs ar iepriekš iegūtu "C" kategoriju (ar 1. palīdzību) (kods 95)	52% no 52
6.	TR2 kateg. traktortehnikas vadītājs (tehnikai ar pilnu masu virs 7500 kg) (81,5 h)	51% no 401
7.	"C" kategorijas autovadītājs ar iepriekš iegūtu "C1" kategoriju (ar 1. palīdzību)	50% no 2
8.	"C" kategorijas autovadītājs ar iepriekš iegūtu "C1" kategoriju (kods 95)	50% no 8
9.	"D" kategorijas autovadītājs ar iepriekš iegūtu "C1" kategoriju	50% no 2
10.	"D" kategorijas autovadītājs ar iepriekš iegūtu "C1" kategoriju (kods 95)	50% no 6
Pabeiguši dalību periodā 2020.gada 1.jūlija - 2021.gada 30.jūnijam un iekārtojušies darbā pirmo 6 mēnešu laikā pēc pasākuma pabeigšanas (iekārtošanās darbā līdz 2021.gada 31.decembrim).		

Avots: NVA

Ziņojuma 17. tabulā ir atspoguļota apkopjoša NVA klientu darbā iekārtošanās atbilstoši dalību skaitam līdz 2021. gada 30.jūnijam.

Tabula Nr. 17

NVA klientu darbā iekārtošanās atbilstoši izglītības veidam

Mācību pasākumi	Pabeiguši dalību	Iekārtojušies darbā pirmo 6 mēnešu laikā	Īpatsvarā %
Profesionālā tālākizglītība	1054	461	43,7%
Profesionālā pilnveide	1148	498	43,4%
Valsts valodas apmācība	1720	498	29,0%
Svešvalodas un datorzinību programmas	6220	2112	34,0%
Traktortehnikas vadītāju apmācība	1314	588	44,7%
Transportlīdzekļu vadītāju apmācība	2157	1016	47,1%
Praktiskā apmācība pie darba devēja	307	292	95,1%
* Pabeiguši dalību periodā 2020.gada 1.jūlija - 2021.gada 30.jūnijam un iekārtojušies darbā pirmo 6 mēnešu laikā pēc pasākuma pabeigšanas (iekārtošanās darbā līdz 2021.gada 31.decembrim).			

Avots: NVA

2022. gadā plānotais profesionālās tālākizglītības un pilnveides, neformālās izglītības programmu, t.sk. transportlīdzekļa/traktortehnikas vadītāja apmācību, finansējums un iesaistes rādītāji ir atspoguļoti 18. tabulā.

Tabula Nr. 18

Apmācību pasākumu plānotais finansējums un dalībnieku skaits 2022. gadam

Aktīvie nodarbinātības pasākumi	Finansējums (valsts un ESF kopā) EUR	Rezultatīvie rādītāji
Profesionālā apmācība, pārkvalifikācija un kvalifikācijas paaugstināšana	2 661 031	2 100
Neformālā izglītības ieguve (kopā ar programmu "Valsts valodas apguve")	3 663 022	7 134
Transportlīdzekļu un traktortehnikas vadītāju apmācība	1 950 958	2 407
Nodarbinātības speciālais budžets		
Valsts valodas apmācība (bez starpniekvalodas)	24 155	30
Tiešsaistes mācību platformas	117 351	500
Finansējums kopā	8 416 517	12 171

Avots: LM/NVA

2021. gadā bezdarbnieku, darba meklētāju un nodarbināto apmācības atvērto tiešsaistes kursu platformās pilotprojekta "Nākotnes prasmju iniciatīva" ietvaros tika atbalstītas trijās attālināto apmācību platformās: "Coursera", "EdX", "FutureLearn". Kopumā atbalsta pasākuma ietvaros tika iesaistītas 441 persona (501 dalība).

Sākotnēji no 2021.gada marta līdz augusta beigām, paredzot kompensāciju tikai NVA reģistrētiem bezdarbniekiem un darba meklētājiem līdz 150 euro

apmērā par mācību programmas apguvi un apliecinājuma saņemšanu, pasākumu uzsāka 31 persona (33 dalības). Savukārt no 2021.gada septembra NVA uzsāka atbalstu par mācībām tiešsaistes kursus platformās arī nodarbinātiem, kompensējot mācību maksu līdz 500 euro apmērā. Pasākuma ietvaros, bezdarbniekiem tiek paredzēta stipendija 5 euro apmērā par mācību dienu. 2021.gadā apmācību atbalstam izlietotais finansējums visām mērķgrupām bija 16697 euro apmērā.

Bezdarbnieku, darba meklētāju un nodarbināto uzsākto dalību skaits no 2021.gada septembra, sadalījumā pēc apmācību virzieniem, ir atspoguļots 19. tabulā.

Tabula Nr. 19

Uzsākto dalību skaits sadalījumā pēc apmācību virzieniem no 2021.gada septembra līdz gada beigām

Apmācību virziens	Uzsākto dalību skaits	Pārtraukto dalību skaits	Pabeigto dalību skaits	Turpina dalību 2022.g.
Datorzinības ("Computer science")	158	31	54	73
Uzņēmējdarbība ("Business")	119	29	51	39
Datu zinātne ("Data science")	56	4	7	45
Profesionālās ievirzes svešvalodu apguve ("Language Learning")	47	12	19	16
Informāciju tehnoloģijas ("Information Technology")	31	3	14	14
Pārvaldība ("Management")	26	4	14	8
Caurviju prasmes ("Soft skills"):				
- komunikācija un sadarbība darba vidē	18	2	16	00
- radošums un inovācijas profesionālajā vidē	11	3	8	0
- mācīšanās spējas un metodes	2	1	1	0
Kopā	468	89	184	195

Avots: NVA

Kā redzams 15. tabulā, mācības no septembra 396 klienti kopā uzsākuši 468 dalības dažādās atvērto tiešsaistes kursu programmās. Līdz gada beigām sekmīgi pabeigti 40 % jeb 184 no uzsāktajiem kursiem, 19 % gadījumos jeb 89 dalības tika pārtrauktas. 2022.gadā no uzsākto dalību skaita mācības turpināja 42 % jeb 195 dalības.

Platformā **Coursera** mācības uzsāka 362 personas (425 dalības). 37 % gadījumu mācības tika pabeigtas, bet 19 % gadījumu pārtrauktas. 186 klienti turpināja mācības 2022. gadā. NVA klienti uzsāka 106 dažāda veida programmas.

Populārākās no tām ir “Google UX Design Professional Certificate” (56 dalības), “Google Data Analytics Professional Certificate” (35 dalības), “Business English Communication Skills Specialization” (24 dalības), “Google Project Management: professional Certificate” (20 dalības), “Digital Marketing Specialization” (20 dalības) un “Facebook Social Media Marketing Professional Certificate” (17 dalības).

Platformā **EdX** apmācības uzsāka 29 personas (39 dalības). 56% gadījumu apmācības tika pabeigtas, bet 20% pārtrauktas. Deviņi klienti turpināja apgūt mācību programmas 2022. gadā. Klienti uzsāka mācības 29 dažādās programmās, piemēram, “Upper-Intermediate English: Business and Industry”, “CS50's Introduction to Computer Science”, “Agile Project Management”, “Computer Science for Web Programming”, “IT Project Management” u.c.

Platformā **FutureLearn** mācības uzsāka 4 klienti, 100% tās arī pabeidzot. Tās bija: “UX Design Fundamentals”, “Understanding the GDPR”, “Big Data Analytics: Opportunities, Challenges, and the Future”, “PRINCE2® 6th Edition: Practitioner Certification with Online Exam”.

Viena no NVA prioritātēm ir sadarbība ar darba devējiem. Uzņēmēji ar NVA un ESF finansiālu atbalstu var apmācīt un iegūt sev nepieciešamos speciālistus no bezdarbnieku vidus pasākuma **“Bezdarbnieku apmācība pēc darba devēja pieprasījuma”** ietvaros¹². Ja kādam uzņēmumam nepieciešams profesionāls speciālists, NVA pēc darba devēja pieprasījuma iesaista bezdarbnieku uzņēmumam nepieciešamajās profesijās jebkurā licencētā profesionālās pilnveides izglītības programmā, profesionālās tālākizglītības vai neformālās izglītības programmā. Apmācības laikā bezdarbniekam tiek maksāta stipendija - 5 eiro par vienu mācību dienu. Pēc apmācības pabeigšanas darba devējam jāpieņem bezdarbnieks darbā un attiecīgajā profesijā jānodarbina vismaz trīs mēnešus.

2021. gadā apmācības tika organizētas pēc četrus darba devēju pieprasījuma, iesaistot septiņus bezdarbniekus, no tiem - piecus SPA speciālistu apmācībā, vienu transportlīdzekļu vadītāju apmācībā, vienu traktortehnikas vadītāju apmācībā.

¹² Plašāk: <https://www.nva.gov.lv/lv/apmaciba-pec-darba-deveja-pieprasijuma>

4.2. Bezdarbnieku praktiskā apmācība pie darba devēja

Saskaņā ar MK noteikumiem Nr. 836 ESF projektā “Atbalsts bezdarbnieku izglītībai”, NVA īsteno aktīvo nodarbinātības pasākumu „Apmācība pie darba devēja” (turpmāk - Praktiskā apmācība), kura mērķis ir darba devējam vajadzīgā darbinieka praktiskā sagatavošana, organizējot apmācību uzņēmuma darba vietā¹³.

Lai veicinātu mērķētāku atbalstu un iesaisti pasākumā, 2021. gadā finanšu atbalsta intensitātes līmenis tika pielāgots atkarībā no pie darba devēja apgūstamās profesijas kvalifikācijas: jo augstāka apgūstamā kvalifikācija, jo lielāks finanšu atbalsta intensitātes līmenis. Tādējādi NVA darba devējam nodrošina dotāciju ikmēneša darba algai bezdarbniekam:

- pirmajam profesionālās kvalifikācijas līmenim - 2 mēneši (300 eiro mēnesī);
- otrajam profesionālās kvalifikācijas līmenim - 3 mēneši (350 eiro mēnesī);
- trešajam profesionālās kvalifikācijas līmenim - 4 mēneši (350 eiro mēnesī).

Papildus NVA nodrošina:

- dotāciju darba vadītājam - 10 eiro par katru bezdarbnieka praktiskās apmācības dienu. Viens darba vadītājs var vadīt darbu ne vairāk kā diviem bezdarbniekiem;
- apmaksā izdevumus par normatīvajos aktos paredzēto obligāto veselības pārbaudi bezdarbniekam (līdz 50 eiro);
- vienreizēju dotāciju normatīvajos aktos paredzētajiem individuālajiem aizsardzības līdzekļiem (līdz 100 eiro);
- vienreizēju dotāciju darba vietas pielāgošanai bezdarbniekam ar invaliditāti (līdz 1000 eiro).

Lai darba devējs būtu pārliecināts par izvēlēto kandidātu atbilstību uzņēmuma vajadzībām, viņš piedalās bezdarbnieku atlasē un izvēlas piemērotākos kandidātus. Pirms praktiskās apmācības uzsākšanas darba devējs noslēdz līgumu par apmācības pie darba devēja īstenošanu un ar bezdarbnieku noslēdz darba līgumu. Savukārt pēc praktiskās apmācības pabeigšanas darba devējam darba

¹³ Plašāk: <https://www.nva.gov.lv/lv/apmaciba-pie-darba-deveja>

tiesiskās attiecības ar apmācīto darbinieku jāturpina vismaz trīs mēnešus. Darba devējam, īstenojot praktisko apmācību, jānodrošina darba alga tādā apmērā, lai kopā ar NVA dotāciju tās apmērs būtu ne mazāks par valstī noteiktās minimālās algas apmēru. Darba devējam jāveic arī valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas.

2021. gadā Praktiskajā apmācībā tika iesaistīti 314 bezdarbnieki (2020. gadā 393 bezdarbnieki, 2019. gadā - 463, 2018. gadā - 426, 2017. gadā - 313, 2016. gadā - 178, 2015. gadā - 121). Visvairāk bezdarbnieku praktiskās apmācības ietvaros 2021. gadā sagatavoti šādās profesijās: šuvējs (35), projekta vadītāja asistents (24), šūšanas iekārtu operators (24), klientu apkalpošanas speciālists (23), mazumtirdzniecības veikala pārdevējs (17), datorizētu kokapstrādes iekārtu operators (13), mazumtirdzniecības komercdarbinieks (8), automatizēto meža transportlīdzekļu operators (7), noliktavas darbinieks (7), automehāniķis (7). No uzsākušajiem 314 bezdarbniekiem apmācību ir pabeiguši 186 bezdarbnieki, 62 turpina dalību pasākumā 2022. gadā. Savukārt 66 personas ir pārtraukušas dalību (44 - attaisnotu iemeslu dēļ, 22 - neattaisnotu). 2022. gadā pasākumā plānots iesaistīt 400 bezdarbniekus.

Secināms, ka šis pasākums ir pieprasīts, tomēr nepieciešams turpināt pasākuma saturiskos pilnveidojumus un NVA informētības pasākumus tā popularitātes veicināšanā, tādējādi sekmējot tā atpazīstamību Latvijas uzņēmumu vidū. 2021. gadā iesaisti ietekmēja Covid-19 radītās sekas un noteiktie ierobežojumi. Darba devēji bija piesardzīgi uzņemties saistības, jo iztrūka pārlicība par finanšu plūsmas stabilitāti un kopējo ekonomisko situāciju. Rezultātus ietekmēja tas, ka līdz šim pieprasītajās jomās (skaistumkopšanas speciālisti, ēdināšana, viesmīlība) uzņēmumu darbība bija būtiski ierobežota.

Pasākums sniedz iespēju iegūt kvalificētu darbaspēku no bezdarbnieku vidus, t.sk., piedāvājot uzņēmumiem iegūt darbinieku arī tajās profesijās, kuras nav iekļautas LM Apmācību komisijas mācību sarakstos. Lai vēl vairāk intensificētu bezdarbnieku apmācību uzņēmumā uz vietas, NVA 2022. gadā uzsāks īstenot jaunu pasākumu - Apmācība pie darba devēja ar nozaru asociāciju iesaistī¹⁴.

¹⁴ Plašāk: <https://www.nva.gov.lv/lv/jaunums/aicinam-nozaru-asociacijas-pieteikties-vajadzigo-darbinieku-praktiskai-apmacibai-pie-darba-devejiem>

4.3. Atbalsts reģionālajai mobilitātei

Nodarbināto personu reģionālās mobilitātes veicināšana

Preventīvā bezdarba samazināšanas pasākuma „Nodarbināto personu reģionālās mobilitātes veicināšana” mērķis ir veicināt darba devēju nodarbināto personu reģionālo mobilitāti, nodrošinot finansiālu atbalstu transporta vai dzīvojamās telpas īres izmaksu segšanai pirmos četrus mēnešus pēc darba tiesisko attiecību nodibināšanas.

2021. gadā mobilitātes pasākumā tika iesaistītas 213 personas, no kurām 2021. gadā pasākumu pabeidza 91 persona. Pasākumā iesaistījās 62 % jeb 132 sievietes un 38 % jeb 81 vīrieši. Visaktīvāā iesaiste bija vecuma grupās no 30-34 gadiem (14,6 % no uzsākušo kopskaita), 45 - 49 gadi (14,6 %), 50 - 54 gadi (14,1 %), 35-39 gadi (12,2 %). Tām sekoja vecuma grupas 25 - 29 gadi (10,8 %), 40 - 44 gadi (10,3 %), 55 - 59 gadi (10,3 %), 20 -24 gadi (7,5 %). Savukārt vismazākā iesaiste bija vecuma grupās: virs 60 gadiem (11 personas jeb 5,2 %); un vecuma grupā 15 - 19 gadi (1 persona). Dalība pasākumā tika pārtraukta 40 gadījumos, kur biežākais pārtraukšanas iemesls tika norādīts - pārtrauktas darba tiesiskās attiecības. Savukārt citi iemesli dalības pārtraukšanai: iekārtošanās darbā pie cita darba devēja, veselības stāvokļa dēļ, līguma pārkāpumi vai citi iemesli.

Pasākumam 2021. gadā tika izlietoti 73 793 eiro (pārejošās saistības uz 2022. gadu 4 949 eiro). Secināms, ka pasākuma ietvaros katrs nodarbinātais 2021. gadā saņēmis vidēji 346,45 eiro.

Atbalsts reģionālajai mobilitātei aktīvo nodarbinātības pasākumu ietvaros

Atbalsts reģionālajai mobilitātei aktīvo nodarbinātības pasākumu ietvaros paredz nodrošināt finanšu atlīdzību, lai segtu transporta izdevumus braucieniem no deklarētās dzīvesvietas uz darba vai apmācību vietu un atpakaļ vai kompensētu izdevumus par dzīvojamās telpas īri vai dzīvošanu dienesta viesnīcā, ja bezdarbnieks piedalās aktīvajos nodarbinātības pasākumos.

2021. gadā uz atbalstu reģionālajai mobilitātei aktīvo nodarbinātības pasākumu ietvaros kopā pieteicās 1 415 bezdarbnieki (projektā “Atbalsts bezdarbnieku izglītībai” (turpmāk - ABI) - 1 364 bezdarbnieki, projektā “Subsidētās darba vietas bezdarbniekiem” (turpmāk - SDB) - 51. Dalību pasākumā pabeidza 1 165 bezdarbnieki (ABI - 1131 bezdarbnieki, SDB - 34 bezdarbnieki). 139 personas pasākumu turpināja 2022. gadā. Lielākais bezdarbnieku skaits, kuri

uzsākuši dalību pasākumā ABI ietvaros ir Rēzeknes filiālē - 178, Ludzas filiālē - 117 un Jēkabpils filiālē - 112 bezdarbnieki, savukārt SDB ietvaros ir Rēzeknes filiālē - 9, Jēkabpils filiālē - 8, Madonas filiālē - 6 bezdarbnieki.

2021. gadā pasākumā kopā iesaistījās 21 % jeb 303 sievietes (ABI - 89 % jeb 269 sievietes, SDB - 11 % jeb 34 sievietes) un 79 % jeb 1112 vīrieši (ABI - 99 % jeb 1095 vīrieši, SDB - 1 % jeb 17 vīrieši). Vislielākā iesaiste bija vecuma grupā no 30 - 34 gadiem jeb 18 % (255 bezdarbnieki) no uzsākušo kopskaita, savukārt vismazākā iesaiste bija vecuma grupā no 15 - 19 gadiem jeb 0,7% (10 bezdarbnieki). Dalība pasākumā tika pārtraukta 111 gadījumos (ABI - 107, SDB - 4), kur biežākais pārtraukšanas iemesls ABI norādīti kā iekārtošanās darbā, SDB - citi iemesli. Pasākumu pārtraukuši arī veselības stāvoklī dēļ, līguma pārkāpumu vai pārtrauktu darba tiesisko attiecību dēļ.

2021. gadā pasākumam ABI ietvaros tika izlietoti 139 613 eiro, savukārt SDB ietvaros - 24 531 eiro. Secināms, ka pasākuma ietvaros ABI katrs bezdarbnieks vidēji saņēmis 102,36 eiro, SDB - 481 eiro.

ABI projektā dalība pasākumā visvairāk uzsākta transportlīdzekļu vadītāju apmācības apgūvē 43 % jeb 593 bezdarbnieki, no tiem 587 bezdarbniekiem piešķirts atbalsts transporta izdevumu finanšu atlīdzībai un 6 bezdarbniekiem atbalsts īres izdevumu finanšu atlīdzībai. 32 % jeb 432 bezdarbnieki uzsākuši dalību traktortehnikas vadītāju apmācībās (atbalsts transporta izdevumu finanšu atlīdzībai - 429, īres izdevumu finanšu atlīdzībai - 3). Vismazāk dalību pasākumā ABI projektā uzsākuši bezdarbnieki praktiskajās apmācībās pie darba devēja - 0,2 % jeb 3 bezdarbnieki (atbalsts transporta izdevumu finanšu atlīdzībai).

SDB ietvaros dalību pasākumā uzsākuši bezdarbnieki ar invaliditāti - 47% jeb 24 bezdarbnieki (atbalsts transporta izdevumu finanšu atlīdzībai - 24).

4.4. Konkurētspējas paaugstināšanas pasākumi

Aktīvais nodarbinātības pasākums „Konkurētspējas paaugstināšanas pasākumi” (KPP) paredzēts bezdarbniekiem, darba meklētājiem un bezdarba riskam pakļautām personām, lai veicinātu to konkurētspēju darba tirgū, piedāvājot apgūt darba meklēšanas metodes un darba tirgum nepieciešamās pamatprasmes. Dalība KPP pieejama katram klientam saskaņā ar izteikto vēlmi bez rindas. Klients var izmantot vairākus KPP pakalpojumus. 2021. gadā KPP iesaistījās 194 unikālās personas (t.sk. info dienas).

Periodā no 2020. gada 1. jūlija līdz 2021. gada 30. jūnijam dalību pasākumā pabeidza 1 448 unikālās personas gada laikā (bez info dienām), no kurām darbā pirmo sešu mēnešu laikā iekārtojās 448, kas ir 30,9 % no iesaistīto klientu skaita. 2021. gada pieprasītākie KPP ir atspoguļoti 20. tabulā.

Tabula Nr.20

2021. gada pieprasītākie KPP pasākumi

Nr. p.k.	Aktīvie nodarbinātības pasākumi	Pasākuma veids	Dalību skaits
1.	Veselības veicināšana un stresa mazināšana	Kurss	57
2.	Valsts valodas prasmju attīstīšana (praktiskās nodarbības)	Kurss	32
3.	Ievads darbam ar datoru un internetu	Kurss	31
4.	Periodiskā apmācība autovadītājiem (kods 95)	Kurss	30
5.	Lietišķo attiecību kultūra un sarunu vadīšana	Kurss	26
6.	Lietišķās rakstības prasmes un lietvedības organizēšana, dokumentu izstrādes praktikums	Kurss	21
7.	Publiskā uzstāšanās un efektīvas prezentācijas metodes	Kurss	5

Avots: NVA

5. Bezdarbnieku klasifikācija secīgai iesaistei aktīvajos nodarbinātības pasākumos („bezdarbnieku profilēšana”)

Bezdarbnieku profilēšanas galvenais mērķis ir prognozēt NVA reģistrēto bezdarbnieku darba atrašanas iespējas, novērtējot potenciālos riskus, kas varētu kavēt bezdarbnieku veiksmīgu atgriešanos darba tirgū, kā arī novērtēt klientu prasmju pašnovērtējumu un motivāciju aktīvi meklēt darbu, lai sniegtu vadlīnijas piemērotāko atbalsta pasākumu noteikšanai. Profilēšanas metode paredz izvērtēt konkrētās personas individuālo bezdarba situāciju, lai prognozētu klientu darba atrašanas iespējas un noteiktu piemērotāko pakalpojumu grozu. Plašākais un resursu ietilpīgākais pasākumu klāsts paredzēts bezdarbniekiem ar zemām darba atrašanas iespējām.

Sākotnējā bezdarbnieku profilēšanas metodika tika ieviesta 2013. gadā. Klienta darba atrašanas iespējas tika noteiktas, salīdzinot demogrāfisko informāciju par klientu ar to, cik ilgi statuss iepriekš saglabājies tai demogrāfiskajai grupai, kurai viņš pieder. Klienta motivāciju sadarboties ar NVA, motivāciju meklēt darbu un prasmju pašnovērtējumu noteica darbinieks intervijas veidā. Tika noteiktas bezdarbnieku darba atrašanas iespējas - augstas, vidējas vai zemas. Bezdarbnieki sistēmā tika sadalīti 13 motivācijas un prasmju pašvērtējuma grupās, kopā veidojot 39 profilēšanas grupas. Profilēšana bija detalizēta, bet tehniski sarežģīti izsekojama un pārvaldāma, līdz ar to arī grūti izskaidrojama klientiem. 2018. gada jūnijā tika pārtraukta metodes izmantošana.

2018. gadā tika uzsākta izstrāde un 2019. gada 1. jūnijā ieviesta vienkāršota profilēšanas metodika, lai, izvērtējot konkrēta klienta situāciju, prognozētu klientu darba atrašanas iespējas un noteiktu piemērotāko pakalpojumu grozu. Metodika pilotēta no 2019. gada 1. jūnija līdz 2020. gada 31. augustam, lai noteiktu tās efektivitāti un uzskaites sistēmā ieviešamos pilnveidojumus. Metodika paredz, ka darbinieks nosaka vienu no trim profilēšanas grupām, ņemot vērā darba atrašanas kavējošo risku kopsummu un motivāciju meklēt darbu. Tiek ņemti vērā tādi riska faktori kā vecums, dzīvesvieta, valsts valodas zināšanas, izglītība, pēdējā nodarbošanās, vēlamā nodarbošanās, trūcīgas vai maznodrošinātas personas statuss, invaliditāte, motivācija meklēt darbu. Atkarībā no riska faktoru skaita bezdarbnieki tiek sadalīti trīs grupās. Konstatēts, ka NVA darbinieki izmantojot ieviesto metodi, mērķtiecīgāk sadarbojas ar klientiem. Veidojot

individualizētu un objektīvāku pieeju, operatīvāk un rūpīgāk tiek identificēts katram klientam noteiktais ieteicamo pasākumu kopums, kā arī klientu apkalpošanas process tiek veidots strukturēts, klientam vairāk līdzdarbojoties sava individuālā darba meklēšanas plāna sastādīšanā.

Nemot vērā pilotētās profilēšanas metodes izvērtējumu, 2021. gadā tika veikti uzlabojumi metodikā, tostarp precizēti riska faktori un pievienots faktors "Digitālās pamatprasmes". Tiek plānots profilēšanas metodi turpināt attīstīt trīs posmos: 1) pilnveidot Bezdarbnieku uzskaites un reģistrēto vakanču informācijas sistēmu (BURVIS), lai varētu uzkrāt un automātiski apkopot profilēšanā izmantotos datus, prognozējot klienta darba atrašanas iespējas; 2) sasaistīt profilēšanu ar darba tirgus prognozēm, kas ļautu plašāk novērtēt klienta darba atrašanas iespējas; 3) pakāpeniski iekļaut profilēšanā klienta prasmju novērtējumu. Rezultātā varētu veiksmīgāk plānot nepieciešamos aktīvās nodarbinātības pasākumus un tiem nepieciešamo finansējumu, kā arī noteikt vienmērīgāku NVA darbinieku noslodzi. Profilēšanas metodes pilnveidojumus plānots veikt 2023. gadā.

6. Karjeras konsultāciju sniegšana 2021.gadā

NVA karjeras pakalpojumi ir pieejami visiem interesentiem: karjeras konsultācijas, interaktīvie e-apmācību moduļi „Motivācijas vēstules sagatavošana un sagatavošanās darba intervijai”, “Kā veidot efektīvu darba meklēšanas stratēģiju”, darbaspēka pieprasījuma īstermiņa prognozēšanas rīks.

Karjeras konsultāciju mērķis - veicināt klienta integrāciju darba tirgū, nodrošinot atbalstu karjeras izvēlē un plānošanā, profesionālās piemērotības noteikšanā, t.sk. pirms iesaistes mācību un nodarbinātības pasākumos, veicināt izpratni un aktīvu iesaisti mūžizglītībā, kā arī sniegt atbalstu darba devējiem piemērotu darbinieku atlasē.

2021.gadā NVA piedāvātie karjeras konsultāciju veidi:

- individuālās karjeras konsultācijas: “Praktisks atbalsts CV un motivācijas vēstules sagatavošanā”, “Sagatavošanās darba intervijai”, “Profesionālās piemērotības noteikšana”, “Veiksmīga profesijas maiņa”, “Informatīvais atbalsts darba meklēšanas jautājumos”;
- grupu karjeras konsultācijas: “Praktisks atbalsts CV un motivācijas vēstules sagatavošanā”, “Sagatavošanās darba intervijai”, “Karjeras pamati un profesiju izvēle”, “Darba tirgus situācija un tendences”, “Attālinātā darba iemaņu attīstība”.

Karjeras konsultāciju pakalpojums ir pieejams visās NVA filiālēs. Kaut arī karjeras konsultācijas procesu 2021. gadā būtiski ietekmēja ierobežotās iespējas nodrošināt individuālo un grupu karjeras konsultēšanu klātienē Covid-19 vīrusa dēļ, tomēr konsultācijas tika nodrošinātas attālinātā formātā (telefoniski vai tiešsaistē atbilstoši klienta iespējām). Jau 2020. gadā valstī izsludināto ārkārtējo situāciju laikā klātienē karjeras konsultācijas bezdarbniekiem, darba meklētājiem un citām personām tika aizvietotas ar attālinātām konsultācijām tiešsaistē vai pa tālruni. Līdz ar to 2021. gadā tika turpināta gadu iepriekš ierastā prakse, kur karjeras konsultācijas tiešsaistē.

2021. gadā tika izstrādāta jauna metodika karjeras konsultantiem “Klienta individuālā mācību plāna izstrāde pilotprojekta “Nākotnes prasmju iniciatīva” ietvaros”, sagatavotas vadlīnijas “Digitālo prasmju noteikšana” un pilnveidoti metodiskie ieteikumi “Komunikatīvo un organizatorisko prasmju noteikšana”. Šie materiāli ir vērsti uz klienta prasmju novērtēšanu un kalpo kā metodiskais pamats,

nodrošinot individuālos pakalpojumus kā “Profesionālās piemērotības noteikšana”, “Veiksmīga profesijas maiņa”, “Prasmju novērtēšana”, jaunu veidu - “Mācības tiešsaistes platformās”, kā arī grupu karjeras konsultāciju “Karjeras pamati un profesiju izvēle”. Pilotprojekta “Nākotnes prasmju iniciatīva” ietvaros ir sniegtas 1363 individuālās karjeras konsultācijas “Mācības tiešsaistes platformās”.

NVA akcija “Karjeras dienas darba meklētājiem” 2021. gadā tika organizēta tikai attālinātajā formātā. Ikvienam interesentam tika piedāvātas iespējas piedalīties tiešsaistes meistarklasēs “CV sagatavošana: Europass un Canva”, “Motivācijas vēstules sagatavošana”, “Darba intervija tiešsaistē”, “Savu resursu apzināšanās darba atrašanās” un “Karjeras mērķu uzstādīšana un sasniegšana”, ko vadīja karjeras konsultanti. Tiešsaistes tikšanās noritēja ar desmit darba devējiem no piecām tautsaimniecības nozarēm, savukārt tiešsaistes individuālajās karjeras konsultācijas - atbilstoši meistarklašu tēmām. Meistarklasēs piedalījās 274 dalībnieki, bet 365 dalībnieki piedalījās tiešsaistes tikšanās ar darba devējiem.

2021. gada Digitālās nedēļas ietvaros NVA karjeras konsultanti tiešsaistē vadīja meistarklases “Attālināta darba iemaņu attīstīšana”. Tāpat 2021. gada maijā un decembrī norisinājās NVA un Eiropas nodarbinātības dienestu tīkla EURES tiešsaistes darba dienas “Darbs un karjera Latvijā” speciālistu piesaistei dažādās nozarēs (abu pasākumu laikā 87 Latvijas uzņēmumi darba meklētājiem piedāvāja 1600 vakances, kurām pieteicās 624 pretendenti). Sasniegtais pasākuma skatījumu skaits - 58 191. Ikviens tiešsaistes darba dienu dalībnieks un skatītājs varēja saņemt arī nozaru ekspertu un valsts iestāžu speciālistu konsultācijas par darba un dzīves apstākļiem Latvijā, darba likumdošanu, uzņēmējdarbības uzsākšanas iespējām, sociālajām garantijām un citiem jautājumiem.

2021. gadā organizēta 31 tiešsaistes tikšanās darba devējiem un darba meklētājiem (8 no tām pasākumā “Karjeras dienas 2021”): “BPO Services”, “Accenture”, “BITE Latvija”, “Lidl Latvija”, “Luminor Bank”, “Printful Latvia”, “Rimi Latvija”, “Valsts kanceleja”, “Nacionālie bruņotie spēki”, “AirBaltic”, “Lidosta Rīga”, “Tet”, “Maxima Latvija”, “G4S”, “Orkla Biscuit production”, “Kurbads un KO”, “Latvijas Balzams”, Rīgas Austrumu Klīniskās unioversitātes slimnīca, “Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca”, “Byko-Lat”, “IKEA”. Kopā tiešsaistes tikšanās piedalījās 981 darba meklētājs.

2021. gadā kopējais dalību skaits individuālajās un grupu karjeras konsultācijās bija 57 588. Karjeras konsultāciju saņēmušo unikālo personu skaits

- 42 687 (viena persona var saņemt karjeras konsultācijas gan kā bezdarbnieks, darba meklētājs, gan kā cita persona.). Iespēja saņemt karjeras pakalpojumu tika nodrošināta gan bezdarbniekiem un darba meklētājiem (41 927 unikālām personām), gan citām personām (812 unikālām personām - izglītojamiem, nodarbinātajiem, tai skaitā sadarbībā ar Valsts izglītības attīstības aģentūras projekta "Nodarbināto personu profesionālās kompetences pilnveide" ietvaros u.c. interesentiem). 2021. gadā karjeras konsultācijas un informāciju par VIAA projektu saņēma 338 nodarbinātās personas vecumā no 25 gadiem (karjeras konsultāciju saņēmušo personu skaits no projekta sākuma - 1 150). Detalizēts konsultāciju saņēmēju skaita atspoguļots sniegts 21. tabulā.

Tabula Nr.21

Iesaiste karjeras konsultācijās

Gads	Kopējais personu skaits**	Mērķa grupas					
		Jaunieši* (no 15 līdz 24 gadi)	Personas ar invaliditāti	Atbrīvotie no ieslodzījuma	Personas pēc bērna kopšanas atvaļinājuma	Personas vecumā 50+	Ilgstošie bezdarbnieki
2013	44 118#	9 499 (21,5%)	3 257 (7%)	108 (0,2%)	866 (2%)	12 095 (27%)	12 442 (28%)
2014	45 671#	4 172 (9%)	4 474 (10%)	138 (0,3%)	482 (1%)	18 041 (40%)	12 736 (28%)
2015	37 525#	2 760 (7%)	3 421 (9%)	115 (0,3%)	375 (1%)	14 622 (39%)	8 266 (22%)
2016	34 254#	2 338 (7%)	3 322 (10%)	133 (0,4%)	443 (1%)	12 591 (37%)	4 699 (14%)
2017	35 645#	2 589 (7,3%)	3 633 (10,2%)	121 (0,3%)	496 (1,4%)	12 696 (35,6%)	3 674 (10,3%)
2018	33 111#	2 436 (7,4%)	3 755 (11,3%)	94 (0,3%)	421 (1,3%)	12 716 (38,4%)	3 359 (10,1%)
2019	35 887#	4 657 (13%)	4173 (11,6%)	79 (0,2%)	618 (1,7%)	12 773 (35,6%)	4 314 (12%)
2020	28 341#	2 600 (9,2%)	3183 (11,2%)	49 (0,2%)	323 (1,1%)	10 256 (36,2%)	3 698 (13,0%)
2021	42 687##	3 868 (9,1%)	5 007 (11,7%)	44 (0,1%)	603 (1,4%)	14016 (32,8%)	6 421 (15,0%)

Tabulā norādītie procenti (%) ir aprēķināti no kopējā karjeras konsultācijās saņēmušo klientu skaita.
 * jaunieši, kuri neatbilst JG mērķa grupai: skolēni, pilna laika studenti u.c. jaunieši - citas personas, kas nav bezdarbnieki;
 ** uzkrājošais rādītājs, ne unikālais
 # saņēma karjeras konsultācijas Speciālā budžeta ietvaros
 ## saņēma karjeras konsultācijas Speciālā budžeta ietvaros un ESF projekta "Atbalsts bezdarbnieku izglītībai" ietvaros - unikālais skaits

Avots: NVA

Turpinot sadarbību ar Ieslodzījuma vietu pārvaldi (IeVP) projekta "Bijušo ieslodzīto integrācija sabiedrībā un darba tirgū" ietvaros, līdz ar tehnisko iespēju nodrošinājumu ieslodzījuma vietās NVA atsāka karjeras konsultāciju tiešsaistes

2021. gada decembrī. Karjeras konsultanti decembrī nodrošināja konsultācijas visiem ieslodzītajiem, kas tobrīd pieteicās, tomēr tika sniegts salīdzinoši neliels tiešsaīšu skaits (attālināti karjeras konsultācijas saņēma tikai 28 ieslodzītie; kopš projekta sākuma karjeras konsultācijas saņēma 2 463 personas).

2021. gadā NVA sadarbojās ar Google, nodrošinot interesentiem digitālo prasmju apguves iespējas tādās programmās kā “IT atbalsts”, “Datu analīze”, “Lietotāju pieredzes dizains” un “Projektu vadība”. Vienlaikus NVA sadarbojas ar LIKTA, Latvijas Universitāti un Microsoft. Baltijas virtuālo prakšu projektā karjeras konsultanti informēja interesentus par iespēju apgūt četrus kursus digitālo prasmju attīstīšanai: “Programmu un lietotņu izstrāde”, “Biznesa un datu analīze”, “Python programmēšanas pamati” un “Microsoft 365 administrēšanas pamati”. 2021. gadā tika turpināta iepriekšējā gadā uzsāktais projekts “Women4IT”, kurā karjeras konsultanti sniedza informāciju projekta mērķa grupai (sievietēm no 18 līdz 29 gadiem) par projekta kursiem un konsultācijas profesionālās piemērotības noteikšanai, atbalstot arī kursu izvēli.

7. Klientu apmierinātības izvērtējums par NVA un tās īstenotajiem pakalpojumiem

Lai noteiktu NVA klientu apmierinātību ar tās pakalpojumiem, katru gadu tiek veikta aptauja (NVA tīmekļvietnē sadaļā “Aktualitātes”). 2021.gadā aptauju aizpildīja 4 201 respondenti - 66 % sievietes, 34 % vīrieši. Aktīvākā respondentu grupa pēc vecuma iedalījuma bija no 30 līdz 44 gadiem - 42 %, lielākā daļa (47 %) ar augstāko izglītību. Aptaujas dati ir apkopoti un sagrupēti četros tematiskos blokos: NVA darba novērtējums kopumā; NVA darbinieku novērtējums; NVA e-pakalpojumi; ierosinājumi un priekšlikumi.

Vairums no respondentiem (77 %) bija apmierināti ar NVA darbu kopumā - 49 % pilnībā apmierināti, 28 % drīzāk apmierināti, 13 % daļēji apmierināti. Savukārt drīzāk neapmierināti bija 6 % un pilnībā neapmierināti bija 4 % respondentu. Tāpat sadarbību ar NVA pozitīvi novērtēja 96 % respondentu, bet NVA klientu apkalpošanas kvalitāti pozitīvi novērtēja 93 % respondentu. Vairums respondentu (73 %) atbildēja, ka tika uzklausi un NVA darbinieks iedziļinājās situācijā, savukārt pretēju viedokli pauda 9 %. Vēl 4 % respondentu ar NVA darbinieku sazināties nepaspēja, jo iekārtojās darbā pirms konsultācijas, bet 14 % tas nebija nepieciešams. NVA darbinieku sniegto informāciju kā noderīgu novērtējuši 67 % respondentu, 21 % - kā daļēji noderīgu un 12 % - kā nenoderīgu.

Nemot vērā to, ka attālināto konsultāciju laikā klientiem patstāvīgi jāiegūst liels informācijas apjoms, 2021. gada klientu aptaujā tika iekļauts jautājums, vai NVA savā darbā ar klientiem izmanto “Konsultē vispirms” principu, sniedzot pakalpojumus klientiem. 64 % klientu uzskatīja, ka darbinieki arvien vairāk cenšas palīdzēt, skaidrot un konsultēt, 12 % uzskatīja, ka darbinieki to izmanto daļēji, sniedzot informāciju pēc papildus lūguma. Savukārt 6 % respondentu pauda viedokli, ka attiecībā pret viņiem ‘konsultē vispirms’ princips nav piemērots, un 17 % par tādu nebija dzirdējuši.

Visbeidzot 48 % no respondentiem atzīmēja, ka bezdarbnieka vai darba meklētāja statusam pieteicās NVA CV un vakanču portālā, 29 % pašapkalpošanās portālā latvija.lv, 16 % ievietoja iesniegumu filiāles pastkastītēs, 3 % iesniegumu iesniedza e-adresē, 3% iesniedza ar elektronisko parakstu, 1% iesniegumu nosūtīja pa pastu.

Kopsavilkums un secinājumi

Saskaņā ar NVA datiem 2021. gada beigās, salīdzinot ar 2020. gada beigām, samazinājās reģistrētā bezdarba līmenis (no 7,7 % līdz 6,7 %) un reģistrēto bezdarbnieku skaits (no 69 605 līdz 60 774) līdzās brīvo darba vietu skaita pieaugumam (par 6,6 tūkst. jeb 45,8 %). 2021. gada sākumā reģistrēto bezdarbnieku skaitā bija vērojama tendence palielināties, sasniedzot maksimumu marta beigās - 74 232, tomēr, sākot ar aprīli, reģistrēto bezdarbnieku skaits vienmērīgi samazinājās. Zemākais reģistrēto bezdarbnieku skaits bija oktobra beigās - 54 042. Ziemas sezonā reģistrēto bezdarbnieku skaits pieauga, tomēr tā ir ikgadēja tendence.

Covid-19 pandēmijas rezultātā valstī izsludinātās ārkārtējās situācijas ietekmē samazinājās iedzīvotāju ekonomiskā aktivitāte, bija vērojams mērens nodarbinātības samazinājums līdzās bezdarba pieaugumam, ko ietekmēja drošības pasākumi Covid-19 izplatības ierobežošanai, kas vairāk bija novērojams Rīgā un Rīgas reģionā, salīdzinoši mazāk - citos valsts reģionos. No 2021. gada janvāra līdz septembrim brīvo darba vietu skaits pakāpeniski pieauga, bet no oktobra līdz decembrim atkal pakāpeniski samazinājās.

Visaugstākā ekonomiskā aktivitāte saglabājās Rīgā un Rīgas reģionā (attiecīgi reģistrētais bezdarbs 4,5 % un 4,7 %), kā arī darba tirgū notika gan jaunu vakanču reģistrēšana, gan bezdarbnieku darbā iekārtošanās. Visvairāk brīvās darba vietas 2021. gada decembrī tika reģistrētas tādās darbības jomās kā būvniecība/nekustamais īpašums - 19 % no kopējā skaita, ražošana - 16 %, transports/logistika - 10 %, tirdzniecība/mārketinga - 9 %.

Attiecībā uz NVA mērķa grupām 2021. gada 31.decembrī reģistrēti 8 413 bezdarbnieki ar invaliditāti jeb 13,8 % no kopējā bezdarbnieku skaita, kas ir darbaspēks, kura potenciāls vēl netiek pilnvērtīgi izmantots. Pēdējo gadu laikā Latvijā ir īstenoti vairāki jauni pasākumi, lai vēl vairāk atbalstītu personu ar invaliditāti integrāciju darba tirgū, tomēr šīs mērķa grupas iesaiste darba tirgū joprojām saglabājas kā izaicinājums.

Iedzīvotāju virs 50 gadiem vecuma grupā bija reģistrēti 24 678 bezdarbnieki jeb 40,6 % no kopējā bezdarbnieku skaita. Arī tā ir darbaspēka rezerve, kas vēl netiek pilnvērtīgi izmantota. Salīdzinot ar 2020. gada beigām, vērojams skaitliskā rādītāja samazinājums par 2 tūkst. (2 186 bezdarbniekiem jeb - 8,1%), savukārt

bezdarbnieku mērķgrupas īpatsvarā rādītājs palielinājies par diviem procentpunktiem.

Uzskaitē bija 14 824 ilgstošie bezdarbnieki jeb 24,4 % no kopējā bezdarbnieku skaita. Salīdzinot ar 2020. gada beigām, gada laikā bija vērojams gan ilgstošo bezdarbnieku skaita, gan īpatsvara samazinājums reģistrēto bezdarbnieku vidū (par 2 447 personām jeb 4,7%).

2021. gada beigās 3 881 jeb 6,4 % (2020. gadā 7,0 %) no bezdarbnieku kopskaita bija jaunieši bezdarbnieki vecumā no 15 līdz 24 gadiem. Gada griezumā vērojams reģistrēto jauniešu-bezdarbnieku skaita samazinājums, attiecīgi par 958 jeb 19,8 %.

Secinājumi par īstenotajiem apmācību pasākumiem un turpmāk nepieciešamajiem pilnveidojumiem

1. NVA īsteno darba tirgus īstermiņa prognozēšanu, kuras ietvaros, balstoties uz makroekonomiskiem rādītājiem un darba devēju aptaujām, tiek prognozētas pieprasījuma izmaiņas profesiju grupu līmenī un atbilstoši plānotas un organizētas bezdarbnieku un darba meklētāju mācības. LM Apmācību komisija, sastādot mācību jomu un profesiju sarakstu bezdarbniekiem un darba meklētājiem 2021. gadā, aktualizēja izglītības programmas, kas fokusējas uz informācijas un komunikācijas tehnoloģiju, apstrādes rūpniecības, enerģētikas, būvniecības, kā arī transporta pakalpojumu prasmju apguvi, t.sk. attālinātā veidā.

2. Reaģējot uz Covid-19 nelabvēlīgajām sekām uz darba tirgu, NVA klientiem arī 2021. gadā bija iespēja mācību platformās (piemēram, *coursera.com* u.c.) apgūt tādas prasmes kā datu apkopošana, apstrāde un analītika, digitālās prasmes, ar programmēšanu saistītās prasmes u.c. NVA sadarbojās ar vietējām un starptautiskajām asociācijām/uzņēmumiem IT prasmju apguves veicināšanai, piemēram, projektā "Women4IT". Atbalsts mācībām tiešsaistes platformās tiks īstenots arī 2022. gadā, pievēršoties arī digitālo prasmju testēšanai un konsultatīvam atbalstam tiem, kas vēlas iesaistīties šāda veida mācībās.

3. 2021. gada sākumā LM Apmācību komisija mācību sarakstus papildināja ar attālinātajām un klātienē mācībām piemērotām papildu profesionālās pilnveides izglītības programmām, moduļiem no modulārās profesionālās izglītības

programmas profesionālajā tālākizglītībā, augstākās izglītības iestāžu studiju moduļiem/studiju kursiem, kā arī noteica prioritārās jomas NVA klientu iesaistei atvērtajos tiešsaistesursos: Uzņēmējdarbība (“*Business*”); Datorzinības (“*Computer science*”); Datu zinātne (“*Data science*”); Informāciju tehnoloģijas (“*Information Technology*”); Profesionālās ievirzes svešvalodu apguve (“*Language Learning*”), Pārvaldība (“*Management*”), Caurviju prasmes (“*Soft skills*”): .

4. Paredzams, ka papildu mācību piedāvājums vēl vairāk sekmēs bezdarbnieku un darba meklētāju IKT u.c. darba tirgum nepieciešamo prasmju apguvi atkarībā no bezdarbnieka profila un atbilstoši darba tirgus prognozēm. Līdzīgi attālinātās mācības Covid-19 krīzes un pēckrīzes periodā sekmēs arī augsti kvalificēto bezdarbnieku izglītības pilnveidi, kam būtisku ieguldījumu atgriešanai nodarbinātībā var sniegt prasmju sertifikācija. Tāpat NVA 2021. gadā ar uzsāko IT prasmju apguves veicināšanu arī 2022. gadā turpinās NVA klientu iesaisti tiešsaistes mācību platformās, gan pilotprojekta “Nākotnes prasmju iniciatīva”, gan Google bezmaksas programmu apguves piedāvājuma ietvaros.

5. 2021. gadā ESF projektā „Atbalsts bezdarbnieku izglītībai” 2 120 bezdarbnieki (ieskaitot jauniešus) iesaistījās jaunas profesijas apguvē vai pilnveidē, savukārt 10 180 personas apguva darba tirgum nepieciešamās pamatprasmes (valodas, datori, transportlīdzekļu dažādas kategorijas). No 2020. gada 1. jūlija līdz 2021. gada 30. jūnijam dalību profesionālās apmācības ietvaros pabeidza (ieskaitot jauniešus) 2 202 bezdarbnieki, uzrādot salīdzinoši augstu darbā iekārtošanās rādītāju - 43,6 % iekārtojās darbā pirmo 6 mēnešu laikā pēc mācību pabeigšanas.

6. NVA un darba devēju sadarbības rezultātā 2021. gadā turpinājās bezdarbnieku iesaiste pasākumā “Apmācībā pie darba devēja (bezdarbnieka praktiskā apmācība uzņēmumā uz vietas). Pasākumu 2021. gadā uzsāka 314 personas. Pasākumu, kas vērsti uz tiešu darba devēju iesaisti bezdarbnieku pārkvalificēšanā un praktiskā apmācībā uzņēmumā uz vietas, potenciāls pieaug, jo īpaši reaģējot uz Covid-19 izraisīto ietekmi. 2021. gada sākumā tika veiktas izmaiņas pasākuma nosacījumos, finanšu atbalsta intensitātes līmeni pielāgojot atkarībā no apgūstamās profesijas kvalifikācijas līmeņa (jo augstāka apgūstamā kvalifikācija, jo lielāks finanšu atbalsta intensitātes līmenis). NVA turpinās tās iesāktu sadarbību ar darba devējiem, t.sk. izvēršot pasākumu sadarbībā ar nozaru

asociācijām un veicinot publicitāti par pasākumu piedāvājumu, vienlaikus būtisks jautājums ir šādas apmācības kvalitātes nodrošināšana un novērtējums.

7. Latvijas reģionos joprojām būtiski atšķiras ekonomiskā aktivitāte, un attiecīgi darba vietu lielākais īpatsvars koncentrējas Rīgas un Pierīgas reģionos, kamēr citos reģionos darba vietu skaits ir būtiski mazāks. Tā kā darba tirgū ir vērojamas darbaspēka piedāvājuma un pieprasījuma atšķirības - uzņēmumos ir brīvas darba vietas vienā reģionā, bet bezdarbs un pieejamais bez darba esošais darbaspēks ir citos reģionos, tad NVA īsteno reģionālās mobilitātes atbalsta programmu. Tomēr mobilitātes atbalsts tikai daļēji var risināt darbaspēka nokļūšanas problēmu uz vietām, kur ir darbs, jo mobilitātes iespējas joprojām apgrūtina nepietiekams atbilstošu īres mājokļu piedāvājums, sabiedriskā transporta un ceļu infrastruktūra.

8. Salīdzinot ekonomiskās aktivitātes līmeni pēc iegūtā izglītības līmeņa, vērojama sakarība - jo augstāks izglītības līmenis, jo augstāks aktivitātes līmenis, un īsāks bezdarba ilgums, kā arī labāki darba tirgus iznākumi algas un nodarbinātības noturības izteiksmē. Tāpēc ir svarīgi turpināt pieaugušo iesaisti tālākizglītībā un darba tirgum nepieciešamo profesionālo, pamatkompetenču un darba tirgum nepieciešamo prasmju apguvē. Tāpat nepieciešams turpināt intensificēt atbalstu tiem, kam ir zemākās prasmes un lielāks ilgstošā bezdarba risks, jo īpaši ņemot vērā automatizācijas un robotizācijas, kā arī sabiedrības novecošanās tendences un nepieciešamību darba tirgū būt pēc iespējas ilgāk. Atjaunošanas un noturības mehānisma ietvaros plānots pilnveidot NVA prasmju novērtēšanas un profilēšanas rīkus ar uzsvaru uz digitālo prasmju noteikšanu kombinēta un individualizēta pakalpojuma piemērošanai.

9. Attiecībā uz jauniešiem kā prioritāte ir to sasniegšana un iesaiste vai atgriešana formālajā izglītībā, kā arī kvalitatīvu mācību prakšu, t.sk. darba vidē balstītu mācību, īstenošana, kur būtisks ir šo mācību prakšu īstenošanas monitorings un tajās iegūto zināšanu un prasmju novērtējums, lai atbalsta pasākumi veicinātu ilgtspējīgu iekļaušanos darba tirgū kvalitatīvās darba vietās. Tāpat kā nozīmīgs jauniešu nodarbinātības atbalsta mehānisms saglabājas mācības aktīvo nodarbinātības pasākumu ietvaros, piemērojot arī neformālākus un elastīgākus izglītības un apmācību veidus, jo īpaši analizējot katra jauniešu individuālās prasmes un profilu, piemērojot karjeras konsultācijas u.c. individualizēto atbalstu, t.sk. kombinētā mācību piedāvājuma veidā. Īpaši svarīga

loma ir arī pasākumiem, kas vērsti uz to, lai nepieļautu jauniešu izkrišanu no izglītības sistēmas, sniedzot savlaicīgu un individualizētu dažāda veida atbalstu.

10. NVA bezdarbnieku un darba meklētāju mācību ietvaros turpinās papildus kvalitātes kritēriju piemērošana izglītības iestādēm, fokusējoties uz kvalitatīvu infrastruktūru un mācību rezultātiem kā pamata kritērijiem, kā arī risinot izglītības pakalpojumu sniedzēju ģeogrāfisko pieejamību, t.sk., paplašinot attālināto mācību piedāvājumu.

11. Vienlaikus situācija nodarbinātībā turpinās būt atkarīga gan no iekšējiem, gan ārējiem faktoriem. Proti, uz darba tirgus situāciju ietekmi var atstāt, piemēram, tādi ģeopolitiskie faktori kā Krievijas izvērsta karš Ukrainā un tā radītās sekas, gan arī iespējama Covid-19 situācijas saasināšanās rudenī, kas līdzās strukturālā bezdarba izaicinājumiem var palēlināt ekonomiskās izaugsmes tempus kopā ar atsevišķu nozaru (piemēram, tūrisms) lēnāku atgūšanos dažādu faktoru ietekmē. Arī atsevišķu nozaru darbības apjoma samazināšanās (piemēram, transportā, tranzītā, dzelzceļā), samazinot darbinieku skaitu, būs ietekmējošs faktors tautsaimniecības attīstībai. Līdz ar to atbalsts atbrīvotā darbaspēka pārkvalificēšanai vai prasmju pilnveidei (jo īpaši atbalsts digitālo un profesionālo prasmju veicināšanai, specializēts nozaru atbalsts) un atbalsts Ukrainas civiliedzīvotājiem iekļauties Latvijas darba tirgū saglabāsies kā būtiskas prioritātes NVA darbā.

PIELIKUMS NR.1*LM apmācību komisijas**2022. gada 29.marta protokolam Nr. 1/2022*

**Profesionālās tālākizglītības un profesionālās pilnveides programmu saraksts,
kurās nepieciešams veikt bezdarbnieku apmācību, pārkvalifikāciju un
kvalifikācijas paaugstināšanu**

I Profesionālās tālākizglītības programmas - 2.kvalifikācijas līmenis

Nr. p.k.	legūstamā profesionālā kvalifikācija	LR Profesiju klasifikatora kods	Mācību stundu skaits
1.	Apdares darbu strādnieks	7123 02	640
2.	Aprūpētājs	5322 02	640
3.	Atslēdznieks	7222 01	640
4.	Betonētājs	7114 01	640
5.	Bruģētājs	7112 01	480
6.	Būvkonstrukciju montētājs	7111 03	640
7.	Elektromontieris	7411 02	960
8.	Frēzētājs	7223 01	480
9.	Gāzmetinātājs (OAW)	7212 01	480
10.	Konditora palīgs	7512 10	640
11.	Lokmetinātājs metināšanā ar mehanizēto iekārtu aktīvās gāzes vidē (MAG)	7212 05	480
12.	Lokmetinātājs metināšanā ar mehanizēto iekārtu inertās gāzes vidē (MIG)	7212 06	480
13.	Lokmetinātājs metināšanā ar volframa elektrodu inertās gāzes vidē (TIG)	7212 07	480
14.	Pavāra palīgs	9412 01	640
15.	Rokas lokmetinātājs (MMA)	7212 04	480
16.	Sausās būves montētājs	7111 04	640
17.	Siltumiekārtu remontatslēdznieks	7233 11	640

II Profesionālās tālākizglītības programmas - 3.kvalifikācijas līmenis

Nr. p.k.	legūstamā profesionālā kvalifikācija	LR Profesiju klasifikatora kods	Mācību stundu skaits
1.	Apdares darbu tehniķis	3112 17	960
2.	Atjaunojamās enerģētikas tehniķis	3115 29	960
3.	Būvizstrādājumu galdnieks	7115 09	960
4.	Datorsistēmu tehniķis	3513 01	960
5.	Elektrotehniķis	3113 02	960
6.	Ēku būvtehniķis	3112 02	960
7.	Jumiķis	7121 01	960
8.	Loģistikas darbinieks	3339 16	960
9.	Maizes un miltu produktu ražošanas tehniķis	7512 11	960
10.	Mazumtirdzniecības komercdarbinieks	3339 18	960
11.	Namdaris	7115 01	960
12.	Pārtikas produktu ražošanas tehniķis	3119 20	960

III Profesionālās pilnveides izglītības programmu kopas

Nr. p.k.	Profesionālās pilnveides programmas un/vai kopas nosaukums	Mācību stundu skaits	Prasības iepriekšējai izglītībai izglītojamajam
1.	Ēku siltināšana	No 160 līdz 320 stundām	profesionālā izglītība nozarē
2.	Grāmatvedība	No 160 līdz 320 stundām	profesionālā izglītība nozarē
3.	Mazā biznesa organizēšana	No 160 līdz 320 stundām	vidējā
4.	Praktiskais mārketinga	No 160 līdz 320 stundām	vidējā
5.	Projektu vadība	No 160 līdz 320 stundām	vidējā

Izglītības programmu saraksts, kurās nepieciešams veikt bezdarbnieku prasmju pilnveidi klātienē vai tiešsaistē

IV Profesionālās pilnveides izglītības programmas no izglītības tematiskās jomas - "Datorika" (160 - 320 mācību stundas)

Nr. p.k.	Izglītības programma
1.	Agile projektu vadība
2.	Elektroniskā komercija uzņēmējdarbības attīstībai (bez priekšzināšanām)
3.	Elektroniskā komercija uzņēmējdarbības attīstībai (ar priekšzināšanām)
4.	Efektīvs darbs ar Microsoft Excel, datu analīze un vizualizācija (ar priekšzināšanām)
5.	Efektīvs darbs ar Microsoft Excel, datu analīze un vizualizācija (bez priekšzināšanām)
6.	IT datu drošība un personas datu aizsardzība (ar priekšzināšanām)
7.	IT pakalpojumu un infrastruktūras pārvaldības procesu organizēšana un uzturēšana
8.	3D printēšanas tehnoloģijas un to praktiskais pielietojums (ar priekšzināšanām)
9.	Datu analīze un pārskatu sagatavošana finanšu vadības lēmumu pieņemšanā
10.	Informācijas tehnoloģiju izmantošana finanšu pārskatu gatavošanai un finanšu plānošanai

V Moduļi no modulārās profesionālās izglītības programmas profesionālajā tālākizglītībā

Moduļa stundu skaits izriet no stundu īpatsvara (%), kas noteikts Modulāro izglītības programmu moduļu kartē¹⁵ šādām profesionālās tālākizglītības programmu kvalifikācijām:

“Programmēšanas tehniķis”: “Datorsistēmas tehniķis”; “Telekomunikāciju tehniķis”; “Elektronikas tehniķis”
NVA klientiem iespējama viena vai vairāku moduļu apguve līdz 80st.

Nr. p.k.	Profesionālo kompetenču modulis	Atbilstošā kvalifikācija
1.	Vienkāršu algoritmu izstrāde	Programmēšanas tehniķis Datorsistēmas tehniķis
2.	EIKT* pamatprocesi un darbu veidi	Telekomunikāciju tehniķis Elektronikas tehniķis
3.	EIKT drošības politikas veidošana/ EIKT drošības politika	Programmēšanas tehniķis Datorsistēmas tehniķis Telekomunikāciju tehniķis
4.	EIKT produktu izstrāde	Programmēšanas tehniķis Datorsistēmas tehniķis Elektronikas tehniķis
5.	Lietotnes programmēšana	Programmēšanas tehniķis
6.	Programmēšanas tehnoloģijas	
7.	Sistēmu programmēšana	
8.	Servera izvēle un uzstādīšana	Datorsistēmas tehniķis

* Elektronisko un optisko iekārtu ražošana, informācijas un komunikācijas tehnoloģijas

III Augstākās izglītības iestādes studiju kurss/modulis (no 60-159 mācību stundām)

Nr. p.k.	Kursa/moduļa nosaukums
1.	Lāzertehnoloģiju izmantošana materiālu apstrādē
2.	Datorgrafika
3.	Interneta sistēmu projektēšana
4.	Biznesa datu intelektuālās analīzes tehnoloģijas
5.	Robotikas un programmēšanas pamati ar mikrokontrolleriem
6.	Ievads lietu interneta tehnoloģijās un pielietojumos
7.	Datu bāzu tehnoloģijas
8.	Programmēšanas valoda Java
9.	Programmēšanas valoda Python
10.	Programmēšanas valodas. Ievads C++
11.	Mobilo lietojumu izstrāde Android platformai
12.	Datortīklu administrators
13.	Ievads dziļajā mašīnmācīšanās
14.	Datu noliktavas

¹⁵Pieejama: https://registri.visc.gov.lv/profizglitiba/prog_mod_saraksts.shtml

PIELIKUMS NR.2

LM apmācību komisijas

2022. gada 29.marta protokolam Nr. 1/2022

Neformālās izglītības programmu saraksts bezdarbnieku sociālo un profesionālo pamatprasmju apguvei

Nr. p.k.	Sociālās un profesionālās pamatprasmes (neformālās izglītības programmas)	Mācību stundu skaits
	Latviešu valoda (bez starpniekvalodas)	
1.	Valsts valoda - pamata līmeņa 1. pakāpe (A1)	120
2.	Valsts valoda - pamata līmeņa 2. pakāpe (A2)	120
3.	Valsts valoda - vidējā līmeņa 1. pakāpe (B1)	120
4.	Valsts valoda - vidējā līmeņa 2. pakāpe (B2)	120
5.	Valsts valoda - augstākā līmeņa 1. pakāpe (C1)	120
6.	Valsts valoda - augstākā līmeņa 2. pakāpe (C2)	120
7.	Valsts valoda atbilstoši pamata valsts valodas prasmes līmenim (ar angļu pamatvalodu)	150
8.	Latviešu valoda bez starpniekvalodas atbilstoši pamatzināšanu līmenim (A1 valodas prasmes līmenis)	120
9.	Latviešu valoda bez starpniekvalodas atbilstoši pamatzināšanu līmenim (A2 valodas prasmes līmenis)	120
10.	Latviešu valoda bez starpniekvalodas atbilstoši vidējam līmenim (B1 valodas prasmes līmenis)	120
11.	Latviešu valoda bez starpniekvalodas atbilstoši vidējam līmenim (B2 valodas prasmes līmenis)	120
12.	Latviešu valoda bez starpniekvalodas atbilstoši augstākajam līmenim (C1 valodas prasmes līmenis)	120
13.	Latviešu valoda bez starpniekvalodas atbilstoši augstākajam līmenim (C2 valodas prasmes līmenis)	120
14.	Atbalsts personām ar zemām lasīt un rakstīt prasmēm	120
	Svešvalodas (saziņa svešvalodās)	
15.	Angļu valoda (bez priekšzināšanām)	150
16.	Angļu valoda (ar priekšzināšanām) (Elementary)	100
17.	Angļu valoda (ar priekšzināšanām) (Lower Intermediate)	100
18.	Angļu valoda (ar priekšzināšanām) (Intermediate)	100
19.	Angļu valoda (ar priekšzināšanām) (Higher Intermediate)	100
20.	Biznesa angļu valoda (ar priekšzināšanām) (Higher Intermediate)	150
21.	Biznesa angļu valoda (ar priekšzināšanām) (Advanced)	150
	Datorzinības (digitālās prasmes)	
22.	Datorzinības (bez priekšzināšanām)	120
23.	Datorzinības (ar priekšzināšanām)	120
24.	Adobe Illustrator	120
25.	AutoCAD	150
26.	Web risinājumu izstrāde	120
27.	Personālo datoru operētājsistēmu un lietojumprogrammu instalēšana, konfigurēšana un uzturēšana	120
28.	Darbs ar biroja programmatūras pakotni OpenOffice	120

29.	Datorprasmes grāmatvedībā (programma Jumis)	120
30.	Datorprasmes grāmatvedībā (programma 1C Grāmatvedība)	150
31.	Datorprasmes grāmatvedībā (programma Horizon vai Balance)	150
32.	Digitālais mārketing	120
33.	Finanšu datu analīze un pārskatu sagatavošana Excel programmā	120
34.	Jaunākās prezentāciju sagatavošanas metodes	80

PIELIKUMS NR.3

LM apmācību komisijas

2020. gada 13.jūlija sēdes protokolam Nr. 2/2020

Transportlīdzekļu (t.sk. traktortehnikas) vadīšanas apmācību saraksts

Nr. p.k.	Izglītības programmas	Mācību stundu skaits
1.	"C" kategorijas autovadītājs ar iepriekš iegūtu "B" kategoriju	128
2.	„C” kategorijas autovadītājs ar iepriekš iegūtu "C1" kategoriju	108
3.	„C” kategorijas autovadītājs ar iepriekš iegūtu "D1" kategoriju	108
4.	"D" kategorijas autovadītājs ar iepriekš iegūtu "C1" kategoriju	118
5.	"D" kategorijas autovadītājs ar iepriekš iegūtu "D1" kategoriju	118
6.	"D" kategorijas autovadītājs ar iepriekš iegūtu "C" kategoriju	98
7.	"CE" kategorijas autovadītājs ar iepriekš iegūtu "C" kategoriju	95
8.	"C1E" kategorijas autovadītājs ar iepriekš iegūtu "C1" kategoriju	95
9.	"DE" kategorijas autovadītājs ar iepriekš iegūtu "D" kategoriju	90
10.	"D1E" kategorijas autovadītājs ar iepriekš iegūtu "D1" kategoriju	90
11.	“TR1” kategorijas traktortehnikas “Traktori, lauksaimniecības pašgājējmašīnas, komunālās mašīnas, universālās pašgājējmašīnas, ekskavatori, iekrāvēji un speciālās pašgājējmašīnas ar pilnu masu līdz 7500 kilogramiem”	96,5
12.	“TR2” kategorijas traktortehnikas “Visi traktori, lauksaimniecības pašgājējmašīnas, komunālās mašīnas, universālās pašgājējmašīnas, buldozeri, ekskavatori, iekrāvēji un speciālās pašgājējmašīnas”	96,5
13.	“TR3” kategorijas traktortehnikas “Meža mašīnas, ekskavatori, iekrāvēji un speciālās pašgājējmašīnas”	77
14.	“TR4” kategorijas traktortehnikas “Ceļu būves mašīnas, buldozeri, ekskavatori, iekrāvēji un speciālās pašgājējmašīnas”	99

PIELIKUMS NR.4*LM apmācību komisijas**2021. gada 4. novembra protokolam Nr. 3/2021***Grupu nodarbību un individuālo konsultāciju saraksts konkurētspējas paaugstināšanas pasākumu ietvaros**

Konkurētspējas paaugstināšanas pasākumi (KPP) ietver klātienēs, tiešsaistes un e-mācību kursus darba meklēšanas metožu un darba tirgum nepieciešamo pamatprasmju un iemaņu, kā arī veselības veicināšanas pamatprincipu apguvei.

KPP veidi:

- 1) Kursi (iespējami arī tiešsaistē): 4, 24, 35, 40 vai 56 akadēmiskās stundas.
Kopā - 16 pakalpojumi;
2) E-apmācība: 5 un 8 akadēmiskās stundas. Kopā - 3 pakalpojumi.
Pavisam kopā - 19 pakalpojumi.

Nr.	Pakalpojuma veids	Pakalpojuma nosaukums	Apjoms akad. st. (45 min)
1. Saziņa valsts valodā			
1.1.	kurss	Valsts valodas prasmju attīstīšana	40
1.2.	kurss	Valsts valodas prasmju attīstīšana*	56
1.3.	kurss	Lietišķās rakstības prasmes un lietvedības organizēšana, dokumentu izstrādes praktikums	40
2. Komunikāciju prasmes			
2.1.	kurss	Lietišķo attiecību kultūra, sarunu vadīšana un publiskā runa/ uzstāšanās	40
2.2.	kurss	Lietišķo attiecību kultūra un sarunu vadīšana*	40
2.3.	kurss	Publiskā uzstāšanās un efektīvas prezentācijas metodes*	40
2.4.	kurss	Mācīšanās spējas un metodes. Pašorganizēšanās un laika menedžments	40
3. Digitālās prasmes			
3.1.	kurss	Ievads darbam ar datoru un internetu*	40
3.2.	kurss	Datu drošība un aizsardzība digitālajā vidē	līdz 4
3.3.	kurss	Digitālās prasmes un psiholoģisko barjeru pārvarēšana	40
4. Sociālās un pilsoniskās prasmes			
4.1.	kurss	Darba tiesības un darba aizsardzības pamati	līdz 4
4.2.	kurss	Sociālās tiesības	līdz 4
4.3.	kurss	Veselības veicināšana un stresa mazināšana	40
4.4.	e-apmācība	Mana nauda šodien un rīt. Finanšu pratība	5
4.5.	e-apmācība	Motivācijas vēstules sagatavošana un sagatavošanās darba intervijai	8
4.6.	e-apmācība	Kā veidot efektīvu darba meklēšanas stratēģiju	5
5. Citas prasmes			
5.1.	kurss	Periodiskā apmācība autovadītājiem (kods 95)	35
5.2.	kurss	Asistents-pavadonis personai ar invaliditāti	40
5.3.	kurss	Darba vides un psihoemocionālo faktoru nozīme vecāka gadagājuma cilvēkiem	24